

Frontininkai reikalauja Vyriausybės atsistatydinimo

Svogūnų karutis į Seimą nebuvo įleistas. **Valdo Kopūsto (ELTA)** nuotr.

Vilnius, vasario 3 d. (ELTA) – Partijos „Frontas” rengta „auksinių svogūnų” akcija peraugo į susibūrimą, kuriam leidimas nebuvo duotas. Antradienį iš Katedros aikštės Vilniuje pajudėjusi partijos „Frontas”

vadovo Algirdo Paleckio vedama eiseną su karučiu, kuriuo vežti aukso dažais purkšti svogūnai, prie Seimo atlydėta maždaug pusšimčio žmonių. Vėliau jų čia susirinko apie porą šimtų.

Į Seimą, kurio priėgimos nuo ryto buvo apjuostos metaline tvora, pareigūnai praleido tik kelis protesto dalyvius: „Fronto” vadovą A. Paleckį, Vilniaus miesto tarybos narį Audrių Butkevičių. Jie Seimo pirmininko Arūno Valinsko sekretoriato vadovei Nemirai Pumprickaitėi perdavė reikalavimus su raginiu atsistatydinti Andriaus Kubiliaus Vyriausybei.

„Frontas” neatsitrauks nė per nago juodumą nuo nuostatos, kad Vyriausybė turi atsistatydinti ir neoliberalizmą turi pakeisti socialiai nukreipta ekonomika”, – pareiškė „Fronto” vadovas Algirdas Paleckis. Pasak jo, vienas iš reikalavimų yra atšaukti mitingų ir demonstracijų draudimus.

A. Paleckis taip pat kviečia su-

daryti nacionalinę krizės įveikimo tarybą. „Fronto” vadovo teigimu, bus bandoma taikiai ir konstituciškai pasiekti, kad Vyriausybė atsistatydintų, atšauktų „Leo LT” ir kitus, dar buvusių Vyriausybių priimtus, sprendimus.

„Fronto” atstovas Audrius Butkevičius „Svogūnų akciją” įvertino kaip „naujos politinės tradicijos Lietuvoje pradžią”. Politikas žadėjo ateityje rengti ir kitas akcijas. Jis nenurodė, kada planuojamos kitos akcijos, nes mano, jog valdžiai reikia duoti 10 dienų pamąstyti.

Premjeras Andrius Kubilius nelinekės vertinti „Svogūnų akcijos”. Vyriausybės vadovas taip pat nenorėjo vertinti „Fronto” siūlymo Vyriausybei atsistatydinti. „Paliksime pačiam Paleckiui apsvarstyti, ką jis iš tikrųjų daro ir ką tai reiškia šandieninėje Lietuvoje”, – po susitikimo su Seimo pirmininku A. Valinsku sakė A. Kubilius.

Susirūpinta bažnytinių pastatų būkle

Vilnius, vasario 3 d. (ELTA) – Gotikinės Šv. Onos bažnyčios Vilniuje remontui valstybė šiais metais skyrė beveik 763 tūkst. litų, dar 230 tūkst. Lt prisideda Vilniaus arkivyskupijos kurija. Šiuos skaičius pateikė Kultūros paveldo departamento (KPD) direktorė Diana Varnaitė surengtoje apskritojo stalo diskusijoje. Sukviesti įvairių įstaigų atstovus paskatino ži-

niasklaidoje pasirodę pranešimai apie Šv. Onos bažnyčios varganą būklę – griūvančius bokštus, byrančias čerpes, fasado plytas.

Pasak D. Varnaitės, pagal Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymą KPD vykdo kelias programas, tarp jų – ir paveldotvarkos programą. Katalikų Bažnyčiai priklausančių valstybės saugomų paveldo objektų

konservavimui ir remontui papildomai lėšų skiriama pagal atskiras bendradarbiavimo su Šventuoju Sostu bei Jono Pauliaus II piligrimų kelio programas.

Šiais metais visai Lietuvos paveldosaugai teks apie 23 mln. Lt, tarp jų Šventojo Sosto objektams visoje Lietuvoje tvarkyti numatyta tik 10 mln. Lt,

Nukelta į 6 psl.

Tolerancijos žmogumi paskelbtas M. Drunga

Vilnius, vasario 3 d. (ELTA) – „Sugiharos fondas – diplomatai už gyvybę” 2008 m. Tolerancijos žmogumi paskelbė žurnalistą Mykolą Drungą.

Vardo laimėtojui įteiktas diplomatas ir medalis su Lietuvoje dirbusio Japonijos diplomato Chiune Sugiharos, kuris padėjo išsigelbėti nuo nacių persekiojimo tūkstančiams žydų per Antrąjį pasaulinį karą, atvaizdu.

Tolerancijos žmogumi skelbiamas Lietuvos pilietis, savo veiksmais, viešu pavyzdžiu arba atviru žodžiu stojęs prieš ksenofobijos bei antisemitizmo, kitaminčių, kitatikių bei kitataučių persekiojimą, pasisakęs prieš radikalizmo apraiškas bei prietarus politiniame-visuomeniniame Lietuvos gyvenime.

Šiomet fondo valdyba, atsižvelgdama į visuomeninės specialistų komisijos nominacijos siūlymus, rinkosi iš 4 kandidatūrų. Tai – teisininkas Dainius Žalimas, literatūrologas, eseistas ir vertėjas Laimantas Jonušys bei žurnalistai Kęstutis Girnius ir M. Drunga.

Metų Tolerancijos žmogus šiemet paskelbtas aštuntą kartą, pirmąjį metų Tolerancijos žmogaus apdovanojimą 2002 m. gavo Medininkų tragedijos liudininkas, reformatų kunigas Tomas Šernas. Vėliau metų Tolerancijos žmogaus vardas atiteko teatrologui profesorei Irenai Veisaitėi, žurnalistui Algimantui Čekuoliui, režisieriui Sauliui Beržiniui, pranciškonų vienuoliui, kunigui Arūnui Peškaičiui, psichologui Robertui Povilaičiui, dainininkei Jurgai Šeduikytei.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. „Lituanicos” tunto veikla. Skautų Kaziuko mugės (p. 2)
- Ar išgirsime Lietuvos Sąjūdžio balsą? (p. 3)
- JAV lietuvių kultūrinio paveldo išsaugojimo problemos ir galimybės (p. 4, 9)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- „...stengiesi pastebėti šviesos žiburėlius” (p. 5)
- Pinklės (34) (p. 9)
- Žvilgsnis į Lietuvą pro medžių šakas (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prezidentas dėkoja JAV gydytojams už pagalbą

JAV gydytojų ortopedų delegacija prezidentūroje.

ELTOS nuotr.

Vilnius, vasario 3 d. (ELTA) – Prezidentas Valdas Adamkus padėkojo Jungtinių Valstijų gydytojams ortopedams, kurie lankydami Vilniuje atliks apie 20 sudėtingų ortopedinių operacijų ir dėl įvairių ortopedinių ligų konsultuos porą šimtų mažųjų ligonių.

„Nepaisant šiuo metu pasaulį apėmusių ekonomikos sunkumų, aukojate savo laiką, skirate savo žinias ir

patirtį Lietuvai. Džiaugiuosi šiuo gražiu bendradarbiavimu, kuris tęsiasi jau 16 metų, ir tikiu, kad ateityje dar labiau stiprės”, – sakė V. Adamkus, priėmęs JAV medikus.

JAV ortopedų kelionės išlaidas apmoka organizacijos „Lietuvos vaikų viltis” komitetas. Ši organizacija nuo 1993 m. ligoninės medicinos priemonėms ir remonto darbams yra skyrusi daugiau nei 4 mln. litų.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-03-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Sausio 27 d. miręs amerikiečių rašytojas ir literatūros kritikas John Updike be gero šūsnio romanų, trumpų apsakymų ir poezijos posmų paliko mums ir šešetą taisyklių, kuriomis vadovaudamasis stengėsi vertinti kitų rašytojų sukurtus kūrinys. Pati pirmoji jo taisyklė skamba taip: „Pabandyk suprasti, ką autorius bandė pasakyti, ir nekaltink jo už tai, ko jis savo kūriniiu nebandė pasiekti.“ Šią Updike pastabą maga pritaikyti ne tik sau, bet ir pasiūlyti ja vadovautis ir tiems, kurie lais-kais, nuomonėmis ir komenta-rais atsiliepia į „Drauge“ spaus-dinamus straipsnius. Pirmiausia perskaitykime ir pabandykime suprasti, ir tik po to – aštrinkime savo rašytojų plunksną.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Lituanicos” tunto veikla

Baigiantis senųjų metų veiklai ir prasidedant Naujiesiems, „Lituanicos” tuntininkas ir jo vadija gruodžio 20 dieną suruošė iškilmingą tunto sueigą Pasaulio lietuvių centro Lietuvių Fondo salėje. Komendanto pareigos buvo patikėtos vyresniam skiltininkui Antanui Paužuoliui, Jr., o adjutanto – vs.fil. Robertui Vitui.

Po draugovių prisistatymo tuntininkas, pakvietęs iškilius asmenis, juos vedė pro gražiai išsirikiavusias skautų drauges, kurios svečiams praeinant skandavo savo draugovių šūkius.

Tuntininkas, ps. fil. Linas Paužuolis, pasveikinęs susirinkusius skautų tėvus ir skautus ir atsiprašęs dėl parinktos datos sueigai (dėl artėjančių švenčių negalėjęs rasti kitos datos), pradėjo iškilmingą sueigą. Buvo paskelbti įžodžiai jaunesniesiems skautams bebrams, skautams įteikti aukštesni apdovanojimo ženklai ir ordina, priimtas skautininko įžodis. Reikia pasidžiaugti, kad tunto skautai yra labai veiklūs. Tą matome iš įteiktų patyrimo laipsnių ir gaunamų specialybių skaičiaus. Tėvams pageidaujant, tuntininkas įvedė amerikiečių skautų „Erelio” programą, kuri išeinama kartu su lietuviškąja.

Jaunesnio skauto įžodį davė: Aras Sirvelis; jūrų jauniaus įžodį, Jūrų budžių vadui rekomendavus, davė Vilius Černiakovas.

Šie jūrų skautai davė Jūrų budžių įžodžius: kun. Antanas Gražulis SJ, Rimvydas Trečiokas, Rimas Varnagis ir Raimundas Vitkus. Teriukas Petry išlaikė visus oro skautų reikalavimus ir Devintoje Tautinėje stovykloje davė oro skauto įžodį. Tai pirmasis oro skautas „Lituanicos” tunte po daugelio metų.

„Lituanicos” tuntas kažkada yra

FSS Čikagos skyriaus sueiga įvyks

š. m. vasario 8 d.

12:30 val. p. p.

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Sueigoje minėsime Nepriklausomybės šventę.

Kalbės filisteris Uytenis Kirvelaitis.

Bus vaišės.

Daugiau informacijos apie lietuvių skautų

veiklą rasite internete

adresu:

www.skautai.net

turėjęs didelę oro skautų draugovę, bet jaunimui išaugus, turėjo užsida-ryti. Džiugu, kad oro skautai vėl pra-dėjo veiklą.

Už didelius nuopelnus lietuvių Skautų sąjungai šiems broliams buvo suteikti „Geležinio Vilko” ordina: vs. Romui Fabijonui, vs. Gediminui Deveikiui. Ordinas „Už nuopelnus” įteiktas ps. Andriui Rasučiui.

Paskautininko laipsnis suteiktas vyr. skilt. Albertui Kereliui. Įžodį vedė vs.fil. A. Paužuolis. Kaklaraištį užrišo vs. Irena Kerelienė, turinti „Geležinio Vilko” ordiną, suteiktą Skautų sąjungos už didelius nuopelnus skautybei. Mama buvo labai laiminga, kad sūnus eina motinos pėdomis. Skautininko laipsnis suteiktas ir ps.fil. Aldžiui Liubinskui.

„Nemuno” laivo jūrų bebrams, išlaikusiems specialybių egzaminus, buvo įteikti specialybių ženklai: „Dviratininko”, „Kelrodžio” ir „Rinkėjo”. Draugininkams Donatui Ramanauskui ir Aldžiui Liubinskui rekomenduojant, skautai Matas Lapkus, Jonas Majauskas ir Kovas Ruginius buvo pakelti į paskiltininko laipsnius.

Skautams, einantiems amerikiečių „Erelio” programą, pagal pažangumą įteikti aukštesni laipsniai. Trisdešimčiai skautų įteikti įvairūs specialybių ženklai, duodantys teisę kilti į aukštesnius laipsnius, artėjant prie „Erelio” ženklo.

Dvidešimt penkiems skautams buvo įteikti įvairūs specialybių ženklai. Draugininkui, s.fil. Aldžiui Liubinskui pristačius, keturiolika skautų kandidatų davė skautų įžodį. Labai džiugu matyti augantį „Lituanicos” skautų tuntą.

„Lituanicos” tunto info

NEW YORK SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

New York „Neringos” ir „Tauro” tunto skaučių/tų

Kaziuko mugė įvyks

sekmadienį, kovo 1 d.

Mugė atsidarys 11:30 val.

r. po šv. Mišių Viešpačio

Atsimainymo bažnyčios

apatinėje salėje,

Maspeth, NY.

Bus žaidimų vaikams,

loterija, lietuviški gaminiai,

skanūs pietūs, veiks kavinė.

Kviečiame pabendrauti ir

pasilinksinti skautiškoje

dvasioje!

Paremkite mūsų NY skautus!

DETROIT SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

Detroito „Gabijos” ir „Baltijos” skaučių ir skautų tuntai ruošia savo tradicinę Kaziuko mugę sekmadienį, **kovo 1 dieną**, Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre.

Kviečiame visus, ne tik skautų šeimas, bet ir visą Detroito ir apylinkių visuomenę apsilankyti Kaziuko mugėje. Ten galėsite įsigyti įvairių rankdarbių, išbandyti laimę Velykinio stalo loterijoje, pažaišti žaidimų. Bus gardžių lietuviško maisto patiekalų, skanių pyragų ir tortų. Smagiai praleisite popietę ir kartu paremsite Detroito skaites ir skautus.

Mugėje bus ir fantų loterija. Jei kas norėtų fantų paaukoti, jie bus renkami parapijoje, savaitgaliais vasario mėnesį.

Jei kas turėtų klausimų, galite skambinti tuntininkei – Dainai Lukasiewicz tel. 248-478-6885. Iki pasimatymo!

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Sunku tikėti, kad pavasaris jau artėja. Čikagoje šalta, baltas sniegas apklojo visus miestus. Bet šis šaltis ir sniegas nenuvilioja lietuvių skautų, kurie gausiai dirba planuodami tradicinę, lietuvišką, pavasarinę šventę – Kaziuko mugę.

Čikagos lietuvių skautų tradicinė Kaziuko mugė įvyks sekmadienį, **kovo 1 d.**, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Mugė, kaip ir kasmet, prasidės su šv. Mišiomis, kurios vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 9 val. r. Po šv. Mišių vyks atidarymas Jaunimo rūmuose.

Kaziuko mugėje svečiai turės progos pavalgyti skanių lietuviškų patiekalų, pasigardžiuoti skaniais tortais, pasidžiaugti loterijomis, draugiška, skautiška, lietuviška atmosfera ir net nusi-pirkti tų ypatingų skautų rankų pagamintų rankdarbių.

Kaziuko mugė yra puiki proga susitikti su seniai nematytais draugais. Atsisėsti išgerti kavutės, skaniai pavalgyti ir pasikalbėti. Patiems jauniausiems bus pasiūlyti įvairūs žaidimai.

Ši mugė yra Čikagos lietuvių skautų vienintelis lėšų telkimo vajas. Su mugėje gautomis pajamomis lietuviai skautai gali toliau tęsti savo lietuviškas skautiškas programas. Tad pasižymėkite savo kalendoriuose, paskambinkite savo draugams ir atvykite į šią tradicinę lietuvių skautų šventę ir paremkite šią lietuvišką jaunimo organizaciją.

Sesė Aušra

AR IŠGIRS ŽMONĖS LIETUVOS SĄJŪDŽIO BALSA?

DR. ALDONA KAČERAUSKIENĖ

Sausio viduryje išdaužyti Seimo langai, opozicijos suformuota šešėlinė Vyriausybė, jos parengta alternatyvi antikrizinė programa, suaktyvėjusi Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubo veikla (kreipimesi į tautą raginama „pažaboti valstybę valdančių egoistškų ir neat-sakingų žmonių savivalę“), bandymas įkurti naują visuomeninę organizaciją – Jungtinių demokratinį judėjimą ir kt., kelia daug klausimų, tarp žmonių sėja nerimą. „Ko klausyti? Prie ko šlietis šiuo neramiu laiku? Ką daryti, kad, anot vieno politikos, ne-žiūrėtumėme vien į batų raištelius, o pakėlę galvas matytume Lietuvos ateitį?“, – ne vieno galvoje sukasi abejonės.

Vasario 1-mą dieną Lietuvos Sąjūdis sukvietė savo aštuoniolikos skyrių atstovus į posėdį. Jie atvyko iš Utenos, Mažeikių, Alytaus, Birštono, Kauno, Šiaulių, Vilniaus, Kėdainių, Varėnos, Marijampolės...

„Ko klausyti? Prie ko šlietis šiuo neramiu laiku? Ką daryti, kad nežiūrėtu-mėme vien į batų raište-lius, o pakėlę galvas maty-tume Lietuvos ateitį?“, – ne vieno galvoje sukasi abejonės.

Politinę padėtį aptarė europarlarmentaras prof. Vytautas Landsbergis. Per praėjusių metų Seimo rinkimus pastebėtas visuomenės sąmonės lūžis. Nors beveik pusė turinčių teisę balsuoti rinkimuose nedalyvavo, tačiau tie, kurie atėjo, savo balsais nušlavė nuo scenos mažas partijėles, sustiprino Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų pozicijas, tačiau teko formuoti valdančiąją koaliciją; be svarstymų Andriui Kubiliui pavesta suformuoti Vyriausybę. Prof. Landsbergis sakė: „Svarbu buvo atitaisyti Seimo prestižą, bet turint tokių pirmininką sunkiai sekasi tai padaryti. Susikryžiavo per aštuonerius metus susikaupę realūs gyvenimo sunkumai su tarptautinės krizės realijomis. Opozicijai dabar patogu tapti 'liaudies gynėjais'." Prie to prisidėjo nupirkti, susisaistę žurnalistai. Vilniaus pakraščiu jaunimas, nuo pat Sąjūdžio laikų grasinęs Lietuvos nepriklausomybei, bando kelti kuo didesnę sumaištį. Pajutę visagalybės pažabojimą, sukruto energetikų ir teisininkų klanai. Triukšmingi, rėkšmingi balsai ragina nuversti Vyriausybę, pakeisti stojimo į Europos Sąjungą sutartį. Į šiuos veiksmus įjungiami nesusigaudantys žmonės. Tie, kurie susigaušo, nėra aktyvūs.

Išvada aiški: reikia aktyviais daryti tuos, kurie susigaušo, būtina atsvara tam, kas dabar vyksta. Tai artimiausias Lietuvos Sąjūdžio uždavinys. Būtina parengti kreipimąsi į tautą ir paaiškinti žmonėms, kokį palikimą gavo dabartinė Vyriausybė, kokių priemonių būtina imtis tolesniam valstybės gyvavimui. Per trum-

pą laiką spėjome įsitikinti, kokį poveikį turi Vyriausybės ir visuomenės dialogas. Prieš sausio 16-ąją įvykęs profsąjungų vadovų apsilankymas pas socialinės apsaugos ir darbo ministrą Rimantą Dagį, nenorėjusį pripažinti priimtų kai kurių įstatymų ydingumo, baigėsi mitingu, peraugusiu į riaušes. Tuo tarpu sausio 29-ąją Vyriausybės iniciatyva įvykęs socialinis forumas „Dialogas su Lietuva“ buvo vaisingas: Ūkio ministerija (ministras Dainius Kreivys) ir Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija pasirašė memorandumą, kuriuo susitarė dėl esminių nuostatų, sprendžiant pagal verslo liudijimą dirbančių gyventojų problemas. Taigi nebeliko priežasties vasario 3-ąją rengti mitingą.

Sąjūdininkai įsitikinę, kad iki Kovo 11-osios reikėtų prie Seimo surengti mitingą, ginantį Vyriausybę. Dialogas su žmonėmis, manipuliacijų atskleidimas gali sustabdyti tolesnius opozicijos veiksmus. Iškilę klausimas: kiek žmonių į tokį mitingą galėtų atvykti iš rajonų? Pasigirdo balsų: Seimo ir Vyriausybės nariai privalėtų mažinti savo atlyginimus. Tie 15 proc. neįtikina valdžios geranoriškumu. Tikslinga būtų įkurti Solidarumo fondą, į kurį valdžios vyrai geranoriškai „mestų“ dalį savo atlyginimo. Neprošal būtų Seimo Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nariams perpus susimažinti atlyginimus. Tai būtų gražus pavyzdys kitiems. Tauta šitai suprastų, lengviau atleistų ir pamištų greitosiomis priimtų kai kurių įstatymų ydingumą. Be to, greičiau išgirstų Lietuvos Sąjūdžio balsą. Reikėtų televizijoje ir radijuje išsikiovoti bent dešimties minučių laidą, analogišką kadaise buvusiai „Atgimimo bangai“.

Sąjūdžio atstovai prisiminė artėjančius Prezidento rinkimus. Prof. Landsbergis paragino svarstyti kandidatatus.

Lietuvos Sąjūdžio pirmininkas, Seimo narys Rytas Kupčinskas yra įsitikinęs, kad visi Lietuvos nepriklausomybės gynėjai turėtų būti apdovanoti Sausio 13-osios nepriklausomybės gynimo medaliais. Jis paragino skubiai svarstyti kandidatūras.

Habil. dr. Kazimieras Garšva priminė Lietuvai pragaištingą kaimyninės valstybės veiksmą. Etninėse Lietuvos žemėse, vos 20 km nuo Baltarusijos sienos, 47 km nuo Vilniaus, greitai bus pradėta statyti atominė elektrinė su rusiškais reaktoriais; aušinimui vanduo bus naudojamas iš Neries. Nuo žemės paviršiaus bus nušluoti ištisi kaimai, tarp jų – lietuviškiausia Gervėčių sala. Mūsų Vyriausybė šiuo klausimu iki šio tyli. O be reikalo. Reikėtų ir ES reakcijos.

Žemėtvarkininkas V. Čeginskas kėlė žemės grąžinimo klausimą. Ne-reikėtų tenkintis skelbiamais žemės grąžinimo procentais. Reikėtų sudaryti sąrašą žmonių, kurie neatgavo žemės, pažymėti, kiek jos neatgavo. Kelia nerimą brangiai kainuojantys geodezijos darbai. Ten, kur nėra būtino reikalo, galima apsieiti be jų. Tuomet būtų galima vadovautis Kadastro duomenimis.

Daug idėjų sąjūdininkai parsivežė iš Vilniaus. Jie buvo paprašyti skleisti tai, ką girdėjo, savo aplinkoje. Tikėkimės, kad Lietuvos Sąjūdžio balsas bus išgirstas.

Pagirtinas susipratimas

BRONIUS NAINYS

Vasario 3 d. demonstracijos nebebus – pradžiugino Lietuvą praėjusios savaitės pradžioje per žiniasklaidą nuaidėjęs pranešimas.

Prieš Vyriausybę ketinusios protestuoti smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų sąjungos pirmininkė Zita Sorokienė pranešė, kad planuotas susirinkimas atšaukiamas, nes jam nebeliko prasmės: Vyriausybė patenkino visus sąjungos reikalavimus. Nors premjeras Andrius Kubilius dėl reikalavimų patenkinimo buvo santūresnis, tačiau irgi patvirtino, kad sutarta Vyriausybės ir verslininkų nesutarimus aiškintis derybomis. Pagirtinas susipratimas. Teigčiau – tai Kubiliaus pastangų vaisius, nes jis tuojau pat, po riaušėmis pasibaigusios sausio 16-osios, dabar jau net juodojo penktadienio vardą gavusio, šurpau visuomenės ir valdžios susikirtimo, vaikščiojo į Sorokienės įstaigą, su ja tarėsi, posėdžiavo su verslininkų-prekybininkų sąjungos valdyba ir karo išvengė. Taiką laimėjo be jo. Kas paskatino Kubilių taip elgtis, nuomonių daug. Tačiau ir po poros savaitžių po riaušių, kurias aš, taip pat, kaip ir visa Lietuva, laikau bjaurastimi, galiu dar kartą pakartoti šioje skiltyje prieš savaitę skelbtą savo teiginį, kad pagrindinė pamoka visgi buvo riaušės. Ir kam tai gerai? Kokia valdžia norėtų jų pasikartojimo? O ženklų tokiam pasikartojimui visgi buvo. Tad tikrai pagirtina, kad ir tokią blogybę premjeras Kubilius sugėbėjo priimti kaip pamoką ir ją pasinaudoti. Tačiau vėl drįstu sakyti, kad, kaip vienas mano praėjusios savaitės straipsnio skaitytojų pastebėjo, pasimokyta buvo tik iš dalies, nes visiškai numota ranka į Kubiliaus Vyriausybės ir Seimo vadovo klaidas.

Nors galima suprasti ir pateisinti paties premjero Kubiliaus sprendimą nepasitraukti, bijantis visiško valdžios pakrikimo ir galimo politinio sąmyšio, bet kai kurių pareigūnų savo uždavinių nesupratimas arba nesugebėjimas jų kokybiškai bei įstatymiškai atlikti, jau kelia rimtą klausimą, kaip galima jiems leisti nesuprastas pareigas eiti toliau. Bent jau keturi – Valstybės saugumo departamento gen. direktorius Povilas Malakauskas, vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis, policijos vadovas Vizgirda Telyčėnas ir Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas iš pareigų turėjo būti nušalinti. Malakauskas – už tarnybinį aplaidumą net nesistengiant iš anksto išaiškinti riaušių galimybių bei joms ruošimosi, Palaitis – už tai, kad, užuot vadovavęs jam priklausančiam tvarkos palaikymo uždaviniui, nuo šio darbo nusišalino net išvykęs į užsienį, Telyčėnas – už nesilaikymą įstatymo ir gumines kulkas akiai į minią, o Valinskas – tiesiog už tyčinį mojimą ranka į prieš jį reiškiamą protestą, prisidengiant svečio vaišinimu restorane. Deja, šia kryptimi – nė kokio ženklo. Net nė įspėjimo. Jų klaidų – lyg nebūta. Taip pat nieko negirdėti apie Vyriausybės bei Seimo bent jau atitinkamų pareigūnų pasitarimus prieš demonstracijas, siekiant jų išvengti, veiksmų derinimą per demonstracijas ir po demonstracijos. Jeigu Kubiliui pavyko išvengti numatytos net tris kartus didesnės verslininkų-prekybininkų demonstracijos, kodėl nebuvo galima išvengti profsąjungų žadamo triukšmo?

Atsakymas per daug aiškus: tik dėl Vyriausybės aplaidumo ir nesusigaudymo pareigose. Kaip galima suprasti ir pateisinti tokį reiškinį: vidaus reikalų ministras, vykdamas į užsienį, savo įgaliotiniu palieka ne viceministrą ar kitą iš eilės žemesnį pareigūną, bet krašto apsaugos ministrę? O ši sutinka į jai visiškai svetimą lauką lįsti. Ką bendra turi Krašto apsauga, kurios uždavinys yra ginti valstybę nuo išorinio priešo, su Vidaus reikalų ministerijos veikla, kurios uždavinys yra palaikyti tvarką krašto viduje? Kariuomenė ir policija – dvi visiškai skirtingos specialybės, nesuderinamos pareigybės ir negali būti painiojamos. Bet čia Lietuva – visų ministrų „specialybės“ vienodos. Tas pats gydytojas vieną kadenciją gali būti sveikatos apsaugos ministru, kitą – jau krašto apsaugos. Juk jam nėra skirtumo, ką saugoti: kraštą ar sveikatą. O Seimo pirmininku, kurio pareigos iš tikrųjų yra ypatingos, renkamas net televizijos juokdarys. Už tai Valinskas ir krečia juokus su žurnalais, juos, kaip vaikus, mokydamas, kaip elgtis tualetuose.

Krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės, tapusios laikina vidaus reikalų vadove, nesusigaudymą šiose pareigose tikrai šurpiausiai panaudojo protestuotojas Algirdas Paleckis, apkaltindamas ją įsakymu policijai guminėmis kulkomis šaudyti į žmones. Ir raitėsi moteris, pakliuvusi ten, kur jai nereikia. Mat vis ta partinė draugystė, bičiulystė, apgailėtinais skriaudžianti valstybę bei jos piliečius. Ir tai jau didelė, nuolatinė Lietuvos bėda, sausio 16 d. parodyta visa savo nuogybe. Ir dar blogiau, kad niekas nesiruošia į ją atkreipti dėmesio ir bandyti ją šalinti. Negi reikės vėl tokių pačių riaušių įtikinti valdžią į atitinkamas pareigas skirti joms tinkančius specialistus? O šiandien yra gera proga padaryti tai taikiai būdu. Štai keli pavyzdžiai.

Pirmiausia – Valinskui daug sveikiau būtų pirmąją kadenciją pasimankštinti paprasto seimūno kėdėje, o jo vietoje galėtų sėdėti gerai patyręs kolega, jau kelintus rinkimus laimintis vienmandatėje apygardoje, taigi turintis rinkėjų pasitikėjimą – Algis Kašėta. Kodėl Valinskui nesusiprasti, juk paskiausia apklausa rodo, kad prezidentiška dainelė jau sudainuota. Patyrusi seimūnė Juknevičienė būtų puiki Kašėtos pirmoji pavaduotoja, o į krašto apsaugos ministro pareigas galėtų grįžti jose jau buvęs Česlovas Stankevičius. Palaitį pakeisti vertėtų ministerijos žemesnės pakopos profesionalu. Tokį pat pakaitalą juk būtų galima rasti ir Malakauskui. Net tarp Arvydo Pociaus už sąžiningumą išvytų buvusių tarnautojų. Ar net po tokių mažų pertvarkymų Vyriausybė jau netaptų švaresnė ir profesionalesnė?

Balsas.lt

JAV LIETUVIŲ KULTŪRINIO PAVELDO IŠSAUGOJIMO PROBLEMOS IR GALIMYBĖS

ALGIS LUKAS

JAV LB tarybos narys

Kultūrinis palikimas susideda iš įvairių kultūros šakų, iš kurių kiekviena turi savas išlaikymo problemas. Ir jų išlaikymo galimybės sudaro atskiras temas. Šiuo metu didžiausią rūpestį kelia lietuviškų bažnyčių uždarymas ir Amerikos lietuvių archyvų išlaikymas.

Bažnyčios

Pirmųjų imigrantų į Ameriką kūrimosi metu, XIX amžiaus pabaigoje ir XX amžiaus pradžioje, parapijos kūrėsi tautiniais pagrindais. Buvo kuriamos lietuvių, lenkų, airių, italų, slovākų ir kitų imigrantų tautinės parapijos. Tais laikais tautinės bažnyčios buvo gausiai lankomos ir buvo pakankamai kunigų jas aptarnauti. Vyskupijos tautinių parapijų kūrimąsi laimino, nes nauji imigrantai nelabai mokėjo vietinę anglų kalbą, norėjo melstis sava kalba ir, be to, tos parapijos vyskupijai buvo pelningos. Vyskupijos augo ir klestėjo.

Pasikeitė laikai: apylinkės ir parapijos, susibūrusios tautiniais pagrindais, prarado savo parapijiečius. Kai kur tas parapijas perėmė kitų imigrantų bangos. Yra skaičiuojama, kad Amerikoje buvo sukurta iki 150 lietuvių bažnyčių. 1941 metais veikė 130 lietuviškų parapijų, 2001 metais – 79 parapijos. Šiuo metu yra likusios tik apie 35 lietuviškas bažnyčias ar koplyčias, kuriose dar yra laikomos šv. Mišios lietuvių kalba.

Vyskupijos, matydamos senose bažnyčiose mažėjančius skaičius parapijiečių ir kunigų trūkumą jas aptarnauti, imasi griežtų veiksmų parapijas sujungiant ir panaikinant tautines bažnyčias. Pavyzdžiui, Al-lentown, Pensilvanijos vyskupija paskelbė parapijų pertvarkymo planą, kuris sujungs mažesnes parapijas į didesnes taip, kad kunigui nereikėtų važinėti po tris ar keturias bažnyčias, bet parapijiečiai suplauktų į vieną didesnę bažnyčią, kur vyktų pilnas religinis jų aptarnavimas. Dėl kunigų trūkumo vienas kunigas aptarnaus 2,400 žmonių. Tautinių kapinių administravimas taip pat bus perkeltas į centrinės parapijos įstaigas. Tas pertvarkymas vien tik Al-lentown vyskupijoje palies apie dešimtias lietuvių įsteigtas parapijas. Panaši tautinių parapijų uždarymo

ALKA darbuotojos (iš k.): Eglė Varnienė, nuolatinė ALKA'os darbuotoja, Regina Vasauskaitė, atvykusi iš Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos su LR Kultūros ministerijos finansine parama, 3 mėnesius praėjusių metų vasarą katalogavo „Kunigų vienybės“ archyvą, ir seselė Onutė Mikailaitė, kuri tvarko kun. Stasio Ylos archyvą.

politika yra priimta daugelyje kitų vyskupijų. Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiją žadama sujungti su kitomis aplinkinėmis parapijomis. Nėra aišku, kuri iš tų bažnyčių išliks.

2007 metais, pradėjęs ruošti fotoalbumą „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“, buvau nusprendęs įtraukti į tą leidinį tik veikiančias lietuvių parapijas, bet per tuos vienerius metus bent aštuonios bažnyčios, kurias aplankiau, buvo įtrauktos į uždaromų bažnyčių sąrašą.

Bažnyčios yra uždaromos dėl trijų priežasčių: parapijiečių trūkumo, kunigų stokos ir kai kur dėl reikalingo bažnyčios remonto. Be abejo, prisideda ir tai, kad kai kurios vyskupijos, norėdamos sukelti joms reikalingas lėšas, žada uždarytas bažnyčias ir joms priklausančius žemės sklypus parduoti.

Bažnyčių išgelbėjimo galimybės

JAV yra pasirašiusi sutartį su Lietuvos Respublika dėl kultūrinio

paveldo išsaugojimo abejose šalyse. Apie šią sutartį buvau rašęs anksčiau. Sudarytos sutarties naudingumas išsaugant Amerikos lietuvių kultūrinius objektus neduoda daug vilties. Nors LR ambasada Amerikoje, LR Kultūros ministerija ir LR prezidentas dėjo pastangas pasinaudoti šiuo JAV/LR susitarimu, siekiant padėti išsaugoti nuo uždarymo Aušros Vartų bažnyčią New Yorke ir Šv. Jurgio bažnyčią Pensilvanijoje, teigiamų pasekmių nebuvo. JAV/LR Kultūrinio palikimo sutartį JAV nelabai galime pritaikyti, nebent tai būtų taikoma, norint gauti valstybinį pripažinimą, kad koks nors pastatas, paminklas, bažnyčia ar kapinės turi istorinę, architektūrinę ar kultūrinę reikšmę. Gavus tokį istorinės ar architektūrinės reikšmės pripažinimą, galima pasinaudoti valstybiniais ar vietiniais įstatymais, kurie tokius objektus apsaugo.

2008 metų vasarą turėjau progos gana išsamiai aptarti Amerikos lietuvių kultūros palikimo išsaugojimo galimybes su Irena Vaišvilaite, LR prezidento patarėja kultūriniais reikalais ir JAV/LR Kultūros paveldo išsaugojimo sutarties Lietuvos komisijos pirmininke. Kėliau klausimą: ar galime tikėtis kokios nors finansinės paramos iš Lietuvos Vyriausybės išlaikyti bent istoriškai, architektūriškai ar meniškai reikšmingiausias mūsų bažnyčias? Jos atsakymas buvo, kad mes pirmiausia turime užsitikrinti iš mūsų religinių vadovų, kad bus kunigų, kurie galės tas bažnyčias aptarnauti, ir tik tada galime svarstyti apie galimą paramą iš Lietuvos Vyriausybės bažnyčioms išlaikyti.

Dėl galimybės gauti kunigų mūsų lietuviškoms bažnyčioms JAV aptarnauti kreipiausi į mūsų Šiaurės Amerikos sielovadą, prelatą Edmundą Putrimą su klausimu: kokios pagalbos galime tikėtis iš mūsų dvasininkų ar Lietuvos vyskupų konferencijos, siekiant parūpinti reikiamų

kunigų bent mūsų pačioms svarbiausioms lietuviškoms parapijoms? Prelatą labai atviras atsakymas buvo toks:

Dauguma užsienio lietuvių kunigų artėja prie pensinio amžiaus.

Išėivijoje nėra pakankamai pašaukimų į kunigus ar vienuoles, kad būtų galima užpildyti spragas mūsų parapijose ir misijose Šiaurės Amerikoje.

Lietuvoje paskutiniu metu su mažėjo pašaukimų į kunigus ir vienuoles. Trūksta kunigų aptarnauti parapijas Lietuvoje.

Dėl naujų imigrantų srauto iš Lietuvos Lietuvių Bendruomenės Europoje smarkiai išaugo ir reikalauja kunigų jas aptarnauti.

Tad išvados yra tokios. Nelabai galime tikėtis paramos iš JAV/LR Kultūrinio paveldo išsaugojimo sutarties, norint mūsų bažnytinį palikimą Amerikoje išsaugoti. Nelabai galima laukti pagalbos ir iš mūsų religinių vadovų, užpildant kunigų trūkumo spragas mūsų parapijose. Lietuvių parapijos ir bažnyčios gali būti išlaikomos tik vietinių parapijiečių pastangomis įtikinant vietines vyskupijas, kad tautinės parapijos vis dar tarnauja plačiai lietuvių bendruomenei, kuri tas bažnyčias lanko ir remia.

Archyvai

Sparčiai nykstant mūsų tautinėms parapijoms, kyla kitas klausimas: kas atsitinka su bažnyčių kultūriniu turtu, istoriniais dokumentais, lietuvių sukurtu meniniu palikimu, kai bažnyčios, vienuolynai ir kultūros centrai yra uždaromi? Ar nereikėtų pagalvoti, kur tokį kultūrinį palikimą sukaupti? Ar toks kultūrinis ir istorinis palikimas nėra svarbus Lietuvai? Ar neturėtų Lietuva prisidėti jį išsaugant?

Nukelta į 9 psl.

Amerikos lietuvių kultūros archyvas ALKA, Putname, kuriame yra kaupiami Amerikos lietuvių kultūriniai ir istoriniai archyvai. A. Luko nuotraukos

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KODĖL „DRAUGAS” — PRIEŠ MINDAUGĄ?

Lietuvoj švenčiamos trys pagrindinės valstybės šventės: Vasario 16 – Lietuvos valstybės atkūrimo diena, Kovo 11 – Nepriklausomybės atkūrimo ir Liepos 6 – Lietuvos Karalystės įkūrimo – Karaliaus Mindaugo vainikavimo diena. Šių metų „Draugo” kalendorius pažymi tik dvi pirmąsias. Dar 2007 metais jis žymėjo liepos 6 – Lietuvos Valstybės dieną, bet 2008 ir 2009 metais ją išbraukė. Kodėl? Pernai „Draugas” išspausdino laišką, kur nurodžiau šį praleidimą ir kai kurias kitas klaidas („Lietuvos šventės ‘Draugo’ kalendoriuje”, 2008 m. sausio 24 d., Nr. 16), bet ir šiais metais viskas palikta kaip ir pernai. Reiškia tai ne klaidos, o toks „Draugo” nusistatymas.

Sunku atspėti, dėl ko jis toks. Ar „Draugui” kliūva, kad Lietuva vietoj niekad neįvykusio, lenkų sukludyto Vytauto Didžiojo vainikavimo karaliumi, mini tikrą įvykį – Mindaugo karūnavimą? Juk vietoj skaudaus Lietuvos pralaimėjimo švenčiamas reikšmingas laimėjimas – Lietuvos valstybės pripažinimas pagal tų laikų Europos teisę ir papročius. Šią šventę 1991 metais įvedė Vytauto Landsbergio vyriausybė ir Atkuriamasis Seimas, kai istorikai pagaliau nustatė

Mindaugo vainikavimo dieną – 1253 metų liepos 6-tą.

Berods, Čikagoj rugsėjo 8 dieną vis dar minimas neįvykęs Vytauto Didžiojo vainikavimas. Šių metų „Draugo” kalendorių ta diena pažymėta kaip Tautos šventė, nors Lietuvoj tauta jos jau seniai nebešvenčia. Gal taip norima pabrėžti mūsų, Amerikos lietuvių, skirtingumą nuo Lietuvos. Bet dėl ko mes turėtume nuo savo tėvynės atsiriboti ir kurti Amerikos, o gal tik Čikagos Lietuvą su skirtingais papročiais ir šventėmis?

Algimantas Gureckas
Germantown, MD

Ilgą laiką „Draugo” kalendoriaus leidybą prižiūrėjo kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Jam išvykus visam laikui gyventi į Florida valstiją, šiuo leidybiniu pradėjo rūpintis „Draugo” spaustuvės darbuotojai. Dėl šios permainos ir atsitiko taip, jog šių metų „Draugo” kalendoriuje liko nepažymėtos (arba klaidingai pažymėtos) kai kurios lietuviškos šventės. „Draugo” spaustuvė pažadėjo, jog kitų metų kalendoriuje šių klaidų tikrai nebus.

Dėkojame už pastebėtas klaidas.

Redakcija

DAR APIE „DERLIAUS PIETUS”

Sėkmingai praėjo sausio mėn. 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, vykę „Dešimtmečio derliaus pietūs”. Org. „Vaiko vartai į mokslą” valdyba yra dėkinga visiems labdaros pietuose dalyvavusiems, Lietuvos rizikos grupės vaikus užjaučiantiems. Renginio aprašymas buvo išspausdintas š. m. sausio mėn. 28 d. „Drauge”. Norėtusi kai ką truputį patikslinti ir papildyti.

Pirmiausia, paskaičius antraštę „Dešimtieji VVIM ‘Derliaus pietūs’”, skaitytojas gali susidaryti vaizdą, kad organizacija nuo pat pirmųjų gyvavimo dienų organizavo tokius pietus. Taip nebuvo. Organizacijai steigiantis, iniciatorių grupė save vadino „būreliu”. Iš pradžių būrelis formavo veiklos gaires ir rūpinosi ryšių užmezgimu ir palaikymu su keliais remiamais dienos centrais Lietuvoje (dabar organizacija remia 10 centrų ir laikinosios globos namų). Vėliau, kai būrelis išaugo į organizaciją, ir buvo sugalvota rengti pietus, jie buvo pavadinti „Raganos pietumis” (pagal amerikietišką „Halloween” tradiciją pietūs buvo rengiami rudenį) ir „Lau-mės pietumis”. Tik vėliau pietūs pavadinti „Derliaus pietumis”, o švenčiant organizacijos gyvavimo dešimtmetį (sukaktis – 2008 m.), jie buvo pavadinti „Dešimtmečio derliaus pietumis”.

„Dešimtmečio derliaus pietus” koordinavo valdybos narė Nijolė Nausėdienė ir įvairius su renginiu susijusius darbus ir darbelius atliko būrys talkininkų bei talkininkių. Renginio aprašymą iliustruojančių nuotraukų pavadinimuose paminėti jaunieji ateitininkai. Tai kunigo Alfonso Lipniūno – prezidento Aleksandro Stulginskio kuopos moksleiviai ateitininkai. Kuopos globėjo Ma-

riaus Polikaičio dėka, šios kuopos nariai, gimnazistai šiais metais jau septintą kartą savanoriškai pietums padengė stalus, patarnavo prie stalų, nešė maistą iš virtuvės, o vėliau nuėmė lėkštes nuo stalų. Kai kurie jaunuoliai į talką atėjo pirmą kartą. Jie buvo pirmokai, įsijungę į gimnazistų eiles. Kitiems tai jau ne pirmi metai. Dėkojame visiems jauniems moksleiviams ateitininkams!

Pietų trumpas menines programos kasmet pajavairina talentingi žmonės – dainininkai, šokėjai, muzikantai. Šiemet trimitininkams – pusbroliams Dovui Lietuvninkui ir Kovui Polikaičiui akompaniatorius Darius Polikaitis taip pat padėjo pasirošti ir atrinkti atliekamus veikalus. Kęstutis Daugirdas ne tik pagrojo keletą dainų pianinu, bet ir dainavo, tai vienas, tai kviesdamas visą salę prisijungti. Viena jo daina „Skanu”, tai jo paties parašyta. Ji buvo įtraukta į VIII Dainų šventės repertuarą Čikagoje 2006 m., o kartu per pietus dainuojantys moksleiviai ateitininkai parodė, kad daina vis dar populiari tarp jaunimo.

Org. „Vaiko vartai į mokslą” remia pavieniai rėmėjai ir organizacijos visoje JAV. Kartais aukos atplaukia ir iš Kanados, ir iš kitų kraštų. Organizacijos padaliniai, rėmėjų būreliai per koordinatorės (visos moterys) palaiko nuolatinius ryšius su organizacijos valdyba ir organizuoja renginius, telkia lėšas pagal savo vietovių sąlygas. Padalinių narės ir nariai – organizacijos nariai. Šiuo metu padaliniai veikia Cleveland (Ohio) – koordinuoja Stasė Kazlauskienė, Detroit (Michigan) – koordinuoja Rita Giedraitienė ir Rasa Karvelienė, Philadelphia (Pennsylvania) – koordinuoja Teresė Gečienė, Washington, D.C. –

„Žiūrėdamas į Lietuvą, stengiesi pastebėti šviesos žiburėlius”

ANTANAS SAULAITIS, SJ

Kai žmogus gyvena užsienyje, nebesi toks Lietuvos gyvenimo dalyvis, kaip Lietuvoje gyvenantis. Tampi labiau stebėtoju ir esi šalia, kaip koks brolis prie pamažu sveikstančios sesers.

Atgimimo pradžioje jau buvo skančių, kad Lietuvai atsistoti ant kojų užtruks viena ar net dvi kartos, skaičiuojant senoviškai – po 20 m. kartai. O visi žinome, kad modernia-me pasaulyje dideli pokyčiai nelaukia dviejų dešimtmečių – kultūrinė karta esanti maždaug septyneri metai.

Su meile iš savo ribotos patirties ir pasaulio žiūrėdamas į Lietuvą, stengiesi pastebėti šviesos žiburėlius, vietoj gaidamas ir smerkdamas tamsą ar rūką. Krikščioniškai saky-tume, įžvelgti Dievo karalystės apraiškas sudėtingame ir ne visada palankiame/draugiškame pasaulyje.

Lietuvos žaidzos po truputėlį gyja. Norėtusi paminėti keletą pavyzdžių. Daug paguodos teikia nuostabiai pakitęs žvilgsnis į visuomenės silpnesniusius – žmones su negalia. Drąsių žmonių dėka dinga pasakymas „nepilnaverčiai”, vis daugiau paslaugų ir dėmesio vaikams, jaunimui ir suaugusiems su negalia. Labai reikšminga, manau, Arvydo Žygo įtaka.

Iš niekur studentijoje, jaunuose žmonėse apstu teisingumo ir sąžiningumo, kol darbovietėje aplinka nesuvaržo ar nenuslopina vilties pasaulį paversti geresniu. Tai ne filosofinis idealizmas, o vidinė nuojauta apie pagarbą sau ir kitiems ir troškimą prie bendrojo labo prisidėti.

Švietimo sritis, kaip ir kitose šalyse, lėtai kinta. Mokymo metodas tebėra paskaitos nuo vaikų darželio iki doktorato, atmintinai išmokstami dalykai vietoj įgūdžio vertinti ir spręsti. Nemaža parama mokytojams – į XXI amžių žengti padeda A.P.P.L.E. veikla, palietusi bent ketvirtadalį visų mokytojų.

Iš istorikų girdime, kad Vytautas Didysis buvo nedidelio ūgio ir labai žiaurus, o Barbora Radvilaitė – negraži. Bus įdomu sekti, kaip per Lietuvos tūkstantmetį kalbėsime apie krikščionišką paveldą – ar bus apsiri-bojama seniena dėl kryžiuočių žiaurumo, ar pateiktas išsamus, platus vaizdas apie tikėjimo bei kultūros kaitą.

Visi gerai žinome apie Sibiro tremtinių bei miško brolių ir seserų reikalus. Kol neišgis sovietinės skriaudos palikimas, šis randas grauš

visuomenės santykius ir valstybės vystymąsi. Jeigu Pietų Afrikoje ar Ruandoje gali veikti Susitaikymo komisijos, kaip pas mus? Labai gerai atsimenu paskutinį buvusio stribo atodūšį: „Nenorėjau kenkti žmo-nėms.”

Kaime augusiam tarpusavio tal-ka – savaime suprantamas gyvenimo būdas. 2000 m. šiek tiek įteisinta sa-vanorystė – vienas iš demokratinės visuomenės pagrindų – Lietuvoje plinta, ypač tarp jaunimo. Kaip sun-ku Lietuvai atsikratyti sovietinio draudimo nemokamai prie viešojo gyvenimo prisidėti liudija ką tik ap-rašyta bažnyčios statyba Klaipėdoje. Ekonomikai pasunkėjus, tikėkime, – iš naujo atgis savitarpio talkos tradi-cija.

Tikiu, kad išeivijos istorija, mums labiau žinoma nuo 1831 m., yra Lietuvos istorijos dalis. Sovietų užkirsti ryšiai atveriami, tačiau nelengva atsverti per dešimtmečius įkaltą įtarumą už Lietuvos sienų gyvenantiems. Nuostabu, kai žmonės domisi seniai dingusiais giminėmis ar studijuoja, aprašo ar rodo šios Lietu-vos dalelės kurį nors dalyką.

Nuo Atgimimo emigravę padeda lietuviams įgyti platesnį akiratį ir jau išbandytus būdus reikalus spręsti kitaip negu tradicinė biurokratijos savisauga siūlo. Jau vien kalbų paži-nimas atveria duris į ryšius ir kultū-rinius bei ekonominius mainus. Kiek mes esame jautrūs lietuvių kalbos tikslingumui, tiek dar nesame apdai-rūs kitas kalbas vartodami prekyboje ar spaudoje.

Lietuvos Katalikų Bažnyčia vis labiau įsijungia į visuotinį atsinaujini-mą, tinkantį šiems laikams ir už-daviniui – Gerąją Naujieną naujose sąlygose skleisti. Pasauliečiai palaip-sniui labiau įsijungia prie didesnės atsakomybės bei vaidmens visoje bendrijoje. Čia, užsieniuose, labai jaučiame sovietinio palikimo žalą, kai sunku pajėgti į tikėjimą, Bažnyčią, religiją laisvai ir šviesiai žiūrėti tiems, kurie iš Lietuvos prieš 20 ar mažiau metų išvyko, neturėję galimybių drauge su Lietuva religinėje srityje vystytis.

Mes vis pajuokaujame, kad visose kalbose stengiamės išspręsti viso pasaulio ir Lietuvos problemas. Labai linkiu, kad šio savaitgalio svarstybos būtų gyvenimiškos ir įgyvendinamos Lietuvoje ir užsienyje.

Skaityta per Politinių studijų sa-vaitgalį 2009 m. sausio 31 d. Pasau-lio lietuvių centre, Lemont.

koordinuoja Teresė Landsbergienė ir Sunny Hills (Florida) – koordinuoja Bronė Nakienė ir Judita Mamaitytė. Kai kuriose vietovėse per praėjusį dešimtmetį vienos koordinatorės pakeitė kitas, o šiuo metu New York ir St. Petersburg (Florida) nebėra aktyvių organizacijos rėmėjų būrelių. Ži-noma, gal atsiras „niujorkiečių” ar Floridos Meksikos įlankos pakrantės pusėje gyvenančių, susidomėjusių šia organizacija. Kviečiame juos apsilan-

kyti tinklalapyje adresu: **www.childgate.org** arba kreiptis į valdybos narius: vvm@childgate.org. Čika-gos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama ateiti į kasmetinę organi-zacijos „Vaiko vartai į mokslą” veiklos ir projektų pranešimo popietę va-sario mėn. 8 d., sekmadienį Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Pradžia – 12:30 val. p. p.

Ramunė Kubiliūtė
Evanston, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai su-tampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško au-to-rius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Geriausiu pripažintas Druskininkų meras

Druskininkų savivaldybės vadovas Ričardas Malinauskas. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, vasario 3 d. (ELTA) – Savaitraščio „Veidas“ organizuotus geriausių Lietuvos merų rinkimus laimėjo Druskininkų savivaldybės vadovas Ričardas Malinauskas. Antrąją vietą užėmė Ignalinos meras Bronis

Ropė, trečiąją – Klaipėdos savivaldybės meras Rimantas Taraškevičius.

Apdovanojimų įteikimo iškilmėse R. Malinauskas sakė, kad jo pergalė labiausiai lėmė savivaldybės darbuotojų noras užsiimti siūlomais projektais. Druskininkietis tvirtino, kad Seimui ir Vyriausybei derėtų labiau pasitikėti atskirų miestų valdžiomis.

Premjeras Andrius Kubilius sakė, kad svarbiausia visų merų savybė – rimtų ambicijų turėjimas, o nugalėjusių merų ambicijos yra pačios didžiausios. „Merų reikšmė dar didės. Pagal naująją programą, savivaldybėms atiduosime dar daugiau naujų funkcijų“, – sakė Vyriausybės vadovas.

Renkant merus buvo apklausti apskričių viršininkai, prezidento patarėjai, ministerijų sekretoriai, departamentų vadovai, Seimo kontrolieriai. Visi apklaustieji turėjo išskirti po 5 geriausiai besitvarkančius merus. Į penketuką taip pat papuolė ir Varėnos meras Vidas Mikalauskas bei Radviliškio savivaldybės vadovas Antanas Čepononis. Vilniaus meras Juozas Imbrasas kartu su dar šešiais savo kolegomis liko įvertinti prastčiausiai.

Panevėžyje – priklausomybės ligų centras vaikams

Panevėžys, vasario 3 d. (ELTA) – Vaikai, sergantys priklausomybės ligomis, artimiausiu metu galės gydytis ir Panevėžyje. Panevėžio apskrities priklausomybės ligų centre jau šį pavasarį pradės veikti Vaikų ir paauglių priklausomybės ligų skyrius.

Lietuvoje sveikatos priežiūros įstaigose veikia detoksikacijos, reabilitacijos skyriai ir poskyriai vaikams, vartojantiems psichiką veikiančias medžiagas. Šiuo metu specializuotas gydymo paslaugas vaikams teikia Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos priklausomybės ligų centrai. Gydymo metu atliekamas organizmo valymas, gydymas medikamentais, ugdoma motyvacija.

Kai vaikai, padedant specialistams, atsisako narkotikų, jiems turi būti suteikta galimybė gauti kokybiškas reabilitacijos paslaugas. Gyvendami reabilitacijos bendruomenėje

vaikai tęsia mokymą, specialistai jiems padeda ugdyti socialinius įgūdžius, pasitikėjimą savimi.

Šiuo metu tokios paslaugos vaikams teikiamos Ukmergės rajone veikiančioje reabilitacijos bendruomenėje ir Kauno apskrities priklausomybės ligų centre.

Lietuvoje vis mažiau vaikų gydomi nuo narkomanijos: 2007 m. asmens sveikatos priežiūros įstaigose dėl psichikos ir elgesio sutrikimų neteisėtai vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas registruota 11 vaikų, 2006 m. – 19, 2005 m. – 44.

Narkotikų kontrolės departamento (NKD) tyrimo duomenimis, daugiau nei ketvirtadalis apklaustų šalies gyventojų narkotikų pabandė būdami jaunesni nei 17 metų, o bent kartą gyvenime narkotikus vartoję apklaustieji dažniausiai nurodė pirmą kartą jų pabandę būdami 18–19 metų.

Susirūpinta bažnytinių pastatų būkle

Atkelta iš 1 psl. iš jų 2 mln. Lt skirti Trakų parapinei bažnyčiai remontuoti. Dar 2 mln. Lt bažnytiniam paveldui tvarkyti prideda Pili-grimų kelio programa.

Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkas Jonas Glemža pažymi, kad Šv. Onos bažnyčia yra vienas iš 80 objektų, reikalaujančių neatidėliotinos pagalbos.

Vilniaus arkivyskupijos kurijos atstovas Rimantas Dalgėda sako, kad grėsminga ir kitų sostinės bažnyčių būklė. Pagrindinė bažnyčių paveldo tvarkymo problema yra pernelyg menkas finansavimas.

Apgailėtinos būklės pernai atgauta Vilniaus Vizičių Švč. Jėzaus Širdies bažnyčia ir vienuolynas, iki šiol priklausę Kalėjimų departamentui. Dangun įžengimo (Misionierių) bažnyčią iki šiol administruoja Lietuvos nacionalinis muziejus, o jos būklė, pasak Vilniaus savivaldybės

Miesto plėtros departamento paveldo skyriaus vedėjo Vito Karčiausko, daug prastesnė nei Šv. Onos bažnyčios. Kurija dėl įvairių biurokratinių kliūčių negali susitvarkyti Šv. Stepno bažnyčios detalaus plano, be kurio neįmanoma pradėti jokių darbų.

Paradoksalu, bet Vilniaus (Kalvarijų) Šv. Kryžiaus atradimo bažnyčia iki šiol stovi ant žemės, kuri tebėra Liaudies deputatų tarybos nuosavybė. Pasak J. Glemžos, Lietuvoje pakeisti nuosavybės yra beveik neįmanoma, nes pagal Žemės įstatymą iki šiol nesutvarkyti žemės nuosavybės klausimai. Todėl visoje Lietuvoje apie 300–400 bažnyčių žemė priklauso jau seniai nebeegzistuojantiems Vykdomiesiems komitetams.

Seime surengtoje diskusijoje taip pat dalyvavo Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos, Senamiesčio atnaujinimo agentūros, Vyriausybės, ministerijų pareigūnai.

Svarbu žinoti

„Greitai.lt“ prekiaus pigių oro skrydžių bendrovių bilietais

Balsas.lt – Bendrovės „Interreto partneris“ valdomuose lėktuvų bilietų užsakymo tinklalapiuose, tarp kurių – ir skrydžių bilietų užsakymo tinklalapis „Greitai.lt“, klientai nuo šiol gali įsigyti ir pigių oro linijų bendrovių pasiūlymus. Nuo šiol čia ir užsienio rinkose bendrovės valdomuose tinklalapiuose „Bookinghouse.ee“, „Flysiesta.lv“ ir „Flysiesta.pl“ klientai galės užsisakyti tokių pigių skrydžių bendrovių, kaip „Ryanair“, „Wizzair“, „Easyjet“, „Norwegian Air“, „Vueling“, „Flybmi“ ir kitų parduodamus bilietus. Pirkdami pigių oro skrydžių bilietus, klientai iškart matys galutinę pasiūlymo kainą, kuri gali augti tik priklausomai nuo pageidaujamo bagažo kiekio. Tai – privalumas, lyginant su kai kurių oro skrydžių bendrovių tinklalapiais, kuriuose pradžioje pateikiama kaina vėliau išauga dėl įvairių papildomų mokesčių.

Žada tiesioginius skrydžius iš Vilniaus į Briuselį

Balsas.lt – Belgijos skrydžių bendrovė „Brussels Airlines“ nuo kovo 29 d. turėtų pasiūlyti savo klientams tiesioginius skrydžius iš Briuselio į Vilnių. Keleivius tarp šių dviejų sostinių ketinama skraidinti keturis kartus per savaitę. Bendrovė planuoja, kad bilieto kaina turėtų būti apie 60 EUR į vieną pusę. Oro bendrovė skrydžiams naudosis orlaivius AVRO RJ, „Boeing 737“ arba „Airbus 319S“.

JAV Senatas atidėjo perėjimą prie skaitmeninės TV

Balsas.lt – JAV Senato nariai

vienbalsiai patvirtino įstatymo pataisą, numatančią 4 mėnesiams atidėti visuotinį perėjimą prie skaitmeninės televizijos. Dabar ši data atidėta iki 2009 m. birželio 12 d. Senatorių manymu, daugelis amerikiečių dar nepasirengę skaitmeninės TV amžiui. Kad galėtų žiūrėti skaitmeninės TV laidas, TV žiūrovams reikės įsigyti specialius priedėlius, keičiančius skaitmeninį signalą į analoginį. Tokie priedėliai kainuoja nuo 40 iki 80 JAV dolerių. Paaiškėjo, kad JAV prekybos ministerijai neužteko 1,34 mlrd. dol., kurie buvo skirti nuolaidų kuponams, už kuriuos vartotojai gali pigiau įsigyti minėtus televizorių priedėlius, išleisti. Ministerija dar turi išsiuntinėti šalies gyventojams 2,6 mln. tokių kuponų. Iki birželio 12 d. atidėta analoginės TV išjungimo data suteiks galimybę vartotojams pasikeisti nustojusius galiojančius kuponus į naujus.

Interneto svetainė – smurtui prieš moteris šeimoje mažinti

Delfi.lt – Siekiant valstybiniu lygiu nuosekliai, visapusiškai ir sistemingai mažinti smurtą prieš moteris šeimoje, Lietuvoje sukurta interneto svetainė **www.bukstipri.lt**. Pasak puslapio rengėjų, interneto svetainėje smurtą šeimoje patyrusios moterys ras atsakymus į daugelį joms rūpimų klausimų. Čia pateikiama svarbi teisinė ir kita šviečiamojo pobūdžio informacija, tyrimų, statistikos duomenys. Svetainėje smurtą šeimoje patiriančios moterys ras patarimų, kaip atpažinti smurto rūšį. Čia taip pat galima rasti nemažai teisinės informacijos. Svetainėje smurtą šeimoje patiriančios moterys taip pat galės užduoti joms rūpimus klausimus.

Susibūrė nukentėjusieji „flyLAL“ keleiviai

Vilnius, vasario 4 d. (Bernardinai.lt) – Sausio 16 d. buvo paskelbta žinia – nuo sausio 17 d. „flyLAL“ nustoja skraidyti. Be bilietų ir pinigų, sumokėtų už juos, pirminiais duomenimis tuomet liko apie 16,000 keleivių, vėliau šis skaičius mažėjo ir dabar siekia apie puspenkto tūkstančio. Daugiau nei du šimtai jų priklauso Vytauto Mikelionio suburtam pilietiniam judėjimui, pasivadinusiam „Nukentėjusių nuo bendrovės ‘FlyLAL Lithuanian Airlines’ iniciatyvine grupe“.

Šios grupės nariai atsisakė „FlyLAL“ pasiūlymo – sumokėti kiekvienam po 500 litų, bet ne grynaisiais, o pervedant tas pinigų sumas į tai pa-

čiai „FlyLAL Group“ priklausančios bendrovės „BPC Travel“, užsiimančios lėktuvų bilietų prekyba, sąskaitą.

Kaip sakė grupės įkūrėjas V. Mikelionis, jie pirmiausia siekia, kad „flyLAL Lithuanian Airlines“ klientams būtų atlyginta padaryta materialinė žala. „Taip pat norime, kad visi kalti asmenys, ar tai būtų valstybės įmonių, ar įstaigų pareigūnai, ar ‘flyLAL’ įmonių grupės žmonės, kurie savo veiksmais ar neveikimu prisidėjo prie tokio įmonės bankroto, atsakytų pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Netiesiogiai siekiame, kad tokia situacija Lietuvos aviacijoje nepasikartotų, tam teiksime pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl kai kurių teisės normų tobuli-

Per savaitę – 10 tūkst. bedarbių

Vilnius, vasario 4 d. (Bernardinai.lt) – Paskutinę sausio savaitę teritorinėse Lietuvos darbo biržose įregistruota apie 10,5 tūkst. bedarbių, iš viso darbo ieškojo 149 tūkst. žmonių. Tą pačią savaitę darbo biržos įregistravo 0,9 tūkst. darbo pasiūlymų – 0,3 tūkst. mažiau nei savaitę prieš tai.

Sausio 30 d. Lietuvos darbo biržos duomenų bazėje iš viso buvo 2,4 tūkst. laisvų darbo vietų.

Kaip pranešė Lietuvos darbo biržoje, paskutinę mėnesio savaitę registruotų bedarbių skaičius buvo pa-

našus kaip antrą ir trečią sausio savaitėmis, tačiau pernykščius rodiklius viršijo daugiau nei dvigubai – tuo pačiu metu pernai į darbo biržas kreipėsi 4,2 tūkst. bedarbių.

Labiausiai auga bedarbių, dirbusių statybose ir pramonėje, dalis. Anot Darbo biržos, pirmiausia darba praranda nekvalifikuoti arba žemiausios, siauros kvalifikacijos darbuotojai. Sausį nedarbas augo visose šalies teritorijose. Aukščiausias nedarbas, kaip ir sausio pradžioje, buvo Druskininkuose, Akmenėje ir Ignalinoje.

Pasaulio naujienos

S. Lavrov ir H. Clinton siekia dialogo

Vilnius, vasario 3 d. (Balsas.lt) – Rusija ir JAV suinteresuotos palai-kyti teigiamą dialogą abiejų šalių santykiuose atėjus į valdžią naujai Amerikos administracijai – tai buvo pareikšta per Rusijos URM vadovo Sergej Lavrov ir JAV valstybės sekre-torės Hillary Clinton pokalbį telefonu.

Rusijos URM pranešime sakoma, kad pokalbis vyko JAV pasiūlius. „Itin buvo pabrėžta, kad svarbu stiprinti sąveiką tiek dvišalių santy-kių srityje, taip pat palaikant strate-ginį dialogą ir ekonominį bendradar-biavimą, tiek ir svarbiais tarptauti-niais klausimais, tarp jų – dėl suregu-liavimo Afganistane”, – sakoma do-kumente.

Stebėtojai viliasi, kad valdžios pasikeitimas Jungtinėse Valstijose padės pagerinti Maskvos ir Washing-ton santykius, pasiekusius žemiausią tašką pastaraisiais metais po Rusijos ir Gruzijos karo pernai rugpjūtį.

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin pažymėjo teigiamus ženklus iš naujos JAV administra-cijos, ir, remiantis nepatvirtintais Rusijos žiniasklaidos pranešimais, Maskva sustabdė planus išdėstyti taktines raketas Kaliningrado srityje.

JAV valstybės sekretorė
Hillary Clinton

Pirmasis Rusijos ir JAV prezi-dentų Dmitrij Medvedev ir Barack Obama susitikimas numatytas ba-landį per Didžiojo dvidešimtuko susi-tikimą Londone. Abiejų šalių diplo-matai yra įsitikinę, kad šalys gali susitarti dėl susitarimo, kuris pakeis 1991 m. pasirašytą strateginės gin-kluotės apribojimo sutartį (SGA-1), sąlygų.

Protestuoja Latvijos ūkininkai

Vilnius, vasario 3 d. (Alfa.lt) – Latvijos ūkininkai degina lauzus prie Žemės ūkio ministerijos Rygoje ir reikalauja vyriausybės atsistatydini-mo. Esą jie pasiryžę tūnoti greta mi-nisterijos tol, kol valdžia neįsiklausys į jų reikalavimus.

Antradienio rytą greta ministeri-jos būriavosi iki 100 žmonių, stovėjo keli traktoriai, žemės ūkio mašinos. Rygoje labai šalta, todėl kai kurie ūkininkai pasišildyti sugužėjo į mi-nisterijos, prie kurios ir protestuoja, vidų, kiti šildėsi greta laužų, valgė iš namų atsivežtą maistą.

Ūkininkai tikina stovėsiantys prie valdžios durų tol, kol į juos bus atkreiptas dėmesys. Į Latvijos sostinę su žemės ūkio technika sugužėjo dau-giausia pienininkystė užsiimančios ūkininkai, kurie bando įrodyti, kad 14 mln. latų, kuriuos jiems pažadėjo vyriausybė, tėra ašaros.

„Mums neužtenka tiek pinigų,

tai nepadengia net mažos dalies nuostolių, kuriuos mes patyrėme praėjusiais metais”, – šaukė nusivylę latvių ūkininkai. Jie tikino, kad pro-testas prie Žemės ūkio ministerijos – tik pradžia. Manoma, kad šiomis die-nomis iš visų Latvijos regionų į sosti-nę ims plūsti pikti ir nusivylę ūkinin-kai. Jie atvažiuos su žemės ūkio tech-nika į Rygą ir mėgins pakliūti iš trijų skirtingų pusių, gali būti užtveriami keliai. Ūkininkų protestą palaiko ir maisto gamintojai. Jie protestuojan-tiems žmonėms tiekia maistą, į akci-ją įsitraukė keli restoranai.

Latvijos vyriausybė pripažino, kad bent 2 tūkst. ūkių šalyje sunkiai beišgali grąžinti kreditus. Vyriausybė laužo galvą, kaip padėti ūkininkams, svarstoma net perkelti subsidijų mokėjimą iš ketvirtio į pirmą ketvirtį ar papildomai skolinti pinigų ūkinin-kams. Pastarieji turi paskolų už be-veik 85 mln. latų.

Rusija prašo Kirgizijos uždaryti JAV karinę bazę

Vilnius, vasario 3 d. (BNS) – Ru-sija siūlo antradienį į Maskvą atvyku-siam Kirgizijos prezidentui Kurman-bek Bakijev suteikti dideles finansi-nes paskatas, jeigu jis sutiks uždaryti strateginę JAV oro pajėgų bazę, pra-nešė Rusijos verslo dienraštis.

Pasak dienraščio „Kommersant”, Rusija siūlo daug išiskolinusiai post-sovietinei šaliai neatlygintinai skirti 150 mln. dolerių (apie 403 mln. litų) ir suteikti 300 mln. dolerių (apie 805 mln. litų) paskolą, taip pat daug in-vestuoti į Kirgizijos ūkį, jeigu bus uždaryta šalyje veikianti JAV oro pajėgų bazė.

„Kommersant” citavo „deryboms artimą šaltinį”, kuris nurodė, jog Rusija „išskėlė griežtą sąlygą: užsitik-

rinus Rusijos finansinę pagalbą Kir-gizija turėtų oficialiai paskelbti atsi-sakanti savo išipareigojimų įkurti savo teritorijoje amerikiečių oro pa-jėgų bazę”.

Netoli Kirgizijos sostinės įsikū-rusi Manaso oro pajėgų bazė, kurioje sutelkta daugiau nei 1,000 užsienio karių, yra gyvybiškai svarbi aprūpi-nant Afganistane veikiančias JAV pa-jėgas, o per kelis ateinančius mėne-sius jos svarba gali dar labiau pa-didėti.

Rusijos pareigūnai jau seniai priešinasi JAV karinių bazių kūrimui postkomunistinėse Centrinės Azijos respublikose. Maskva šį regioną laiko negincijama savo įtakos zona nuo Sovietų Sąjungos laikų.

EUROPA

HAGA

Tarptautinis Teisingumo Teis-mas nustatė, kur Juodojoje jūroje eina siena tarp Rumunijos ir Uk-rainos, išspręsdamas šį seną ginčą. Teismas neatsižvelgė į argumentus ir žemėlapius, kuriuos pateikė abi vals-tybės, ir nustatė jūrų sieną tarp skir-tingų reikalaujamų linijų. Ant kortos yra pastatyta prieiga prie milijardų kubinių metrų gamtinių dujų ir maž-daug 10 mln. t naftos, tačiau kol kas neaišku, kaip naująja siena šie ištekliai bus padalyti. Abi šalys liko pa-tenkintos teismo sprendimu, kuris, pasak jo, yra „išmintingas kompro-misas”.

MADRIDAS

Barselonos policija suėmė ma-žiausiai 10 Pakistano piliečių, sieja-mų su asmens dokumentų klastojimu ir islamistų terorizmu, pranešė Ispanijos radijas. Šalies naujienų agentūra „Europa Press” pranešė, kad suimti 7 žmonės ir kad policija tiria dokumentų klastojimą ir „galimas sąsajas su islamistų terorizmu”.

ATĖNAI

Atėnų Koridalo priemiestyje nežinomi užpuolikai šaudė į policijos nuovadą ir sviedė į ją granatą, pranešė policija. Nuovadai padaryta tam tikra žala. Kovos su terorizmu pareigūnai atlieka tyrimą, o pagrin-diniai įtariamieji yra kraštutinių kairiųjų grupuotė „Revoliucinė ko-va”. Ši grupuotė sausio 15 d. pagrasi-no naujais išpuoliais prieš policiją ir paragino pradėti ginkluotą sukilimą kapitalizmui nuversti. Prieš tai buvo įvykdyti du išpuoliai ir sužeistas vienas policininkas.

REIKJAVIKAS

Islandijos naujoji laikinoji vyriau-sybė ruošiasi pakeisti konstituciją, kuri leistų krizės apimtai šaliai po balandį vykšančių pirmalaikių rin-kimų įstoti į Europos Sąjungą, pra-nešė viena iš koalicijos partijų. Pa-keitus konstituciją, reikės paleisti parlamentą ir surengti naujus rinki-mus – tai šalies valdymą perėmusi laikinoji vyriausybė tikisi padaryti balandžio 25 d.

CAMBRIDGE

Didžiojoje Britanijoje besilan-kantis Kinijos ministras pirmininkas Wen Jiabao sakė kalbą Cambridge universitete, kai staiga iš salės vienas klausytojų metė į jį batą šaukdamas „tai skandalas”, pranešė AFP. Batas nukrito maždaug už metro nuo Ki-nijos premjero. Pribėgo apsaugi-ninkai, vienas jų nuspyrė šį batą nuo scenos. Apsauga tuoj pat išvedė tvarkos pažeidėją iš universiteto kon-certų salės, kurioje Wen Jiabao sakė kalbą paskutinę savo kelionės po Europos šalis dieną.

RUSIJA

MASKVA

Per 2008 m., kritus energetinių išteklių kainoms, ženkliai sulėtėjo ir Rusijos ekonomikos augimas. Šalies Ekonomikos plėtros ministerija pra-nešė, kad praėjusiais metais ekono-mika augo 5,6 proc. Tuo tarpu 2007 m. buvo fiksuojamas 8,1 proc. augi-mas. Rusijos vicepremjeras pareiškė, kad 2009 m. ekonomikos augimas bus nulinis. Ir toliau sparčiai mažėja šalies užsienio valiutos atsargos, rub-lis praranda vis daugiau savo vertės euro ir dolerio krepšelio atžvilgiu.

Nacionalinio rezervų susivieniji-mo vadovas, „Novaja gazeta” ben-drasavininkas Aleksandr Lebedev paskyrė neseniai įsigyto Londono lei-dinio „Evening Standard” vyriausiuoju redaktoriumi žurnalo „Tatler” vadovą Geordie Greig. Tai ne pasku-tiniai pakeitimai, kai A. Lebedev ėmė valdyti „Evening Standard”: iki va-sario pabaigos jis pats turi tapti laikraščio direktorių tarybos pirmi-ninku. Ankstesnis leidinio savinin-kas – „Daily Mail and General Trust” tebeturės 24,9 proc. laikraščio akcijų.

AFRIKA

PORT HARCOURT

Prieš savaitę pietiniame Nige-rijos Port Harcourt mieste pagrobtas kun. Pius Kii yra laisvas. Kunigą pa-grobę nežinomi asmenų jį paleido nepriėmę anksčiau reikalauotos 20 mln. dolerių išpirkos. Nors sklido gandai, esą kunigą buvo pagrobę Nigerio Deltos savivaldos siekiantys vietiniai kovotojai, tačiau pastarųjų vadai ne tik paneigė atsakomybę, bet ir visu griežtumu pareikalavo pa-grobėjų paleisti įkaitą.

**ATLANTIC
Express Corp.**

1-708-599-9680

www.atlanticexpresscorp.com

Kompanija „Atlantic Express Corp” sveikina visus su artėjančiom Šv. Velykom ir primena visiems, norintiems šia proga laiku suspėti pasveikinti savo artimuosius ir draugus, jog siuntinius, siunčiamus laivu būtina pristatyti i mūsų surinkimo punktus iki

Lietuviams.com 2008–ųjų žmogus – jauna mokslininkė iš Budapešto

Lietuviams.com 2008-ųjų metų žmogumi išrinkta jauna mokslininkė iš Budapešto (Vengrija) **Nora Mžavanadzė**. Ji tapo visiška konkurso nugalėtoja, nes už ją ne tik balsavo daugiausia žmonių (320), bet ir jos surinktas balų vidurkis buvo pats didžiausias – 9 iš 10 galimų.

Nora Mžavanadzė

Antrasis liko Kolumbijoje gyvenantis Vytis Morales Mickūnas, už kurį balsavo 301 portalo lankytojas.

Norai tapus pirmuoju Lietuviams.com metų žmogumi, svetainės redakcija paprašė jos atsakyti į kelis klausimus.

– **Nora, ką tau reiškia būti išrinktai pirmu Lietuviams.com metų žmogumi?**

– Visų pirma man tai reiškia, kad turiu labai daug man gera linkinčių ir palaikančių žmonių, kas yra labai svarbu gyvenime. Antra, malonu jausti, kad net nebūdamas Lietuvoje gali būti Lietuvai naudingas ir įvertintas. Kaip iki šiol pasakojau apie Lietuvą savo draugams užsienyje, taip ir toliau darysiu, mokysiu vengrus ir kitus lietuviškų frazių, mokysiu vengrus dainuoti lietuvių liaudies dainas, kaip jau sykį teko daryti ir t.t. Kai kuriems, o gal net daugumai jų aš esu pirmas gyvenime sutiktas lietuvis. Man tai yra labai svarbu – pasakoti, kas esame, iš kur atėjome ir kur einame.

Galiausiai, gal kiek simboliška, bet būtent 2008 metais pajutau Gruzijos ir Lietuvos žmonių artimumą. Anksčiau tai buvo tik diplomatų jungtis, o šiais metais pajutau, kad daug lietuvių palaikė gruzinų tautą lemiamu laiku ir užstojo. Man tai buvo labai malonu matyti.

– **Kuo šiuo metu užsiima Nora? Kaip ji gyvena? Ką veikia? Kokios jos nuotaikos svajonės ir mintys apie grįžimą Lietuvon?**

– Nora šiuo metu yra ketvirto kurso doktorantūros studentė Aplinkos mokslų ir politikos fakultete, Vidurio Europos Universite (angl. – Central European University, CEU), Budapešte. Nagrinėju ekonomikos liberalizavimo ir pramonės restruktūrizavimo poveikį aplinkai buvusiose Sovietų Sąjungos šalyse, o tarp jų Lietuvoje.

Jei kalbame apie kasdienybę, tai šiuo metu ruošiū du straipsnius moksliniams žurnalams (beje, abi apie Lietuvos aktualijas darnaus vystymosi srityje), o disertacijos rašymas yra laikinai nustumtas į šoną. Ruošiuosi pradėti dėstyti CEU Verslo mokyklos bakalaurams – įvadą į aplinkos mokslus ir įmonių socialinę atsakomybę, šį semestrą. Šį rudenį

pradėjau rašyti „Atgimimo“ savaitraščiui, todėl kartą į mėnesį stengiuosi pateikti straipsnį ar nuomonę kokia nors globalia tema, o aplinkosauginius rašinius perspausdina „Žalioji Lietuva“, kuriai jau rašau keletą metų, aišku, nenuosekliai.

O ilgalaikėje perspektyvoje jau pradedu dairytis rimtesnių darbų: tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Noriu grįžti į Lietuvą ir grįšiu – čia tik laiko klausimas, ar tai bus greičiau, ar vėliau. Stengiuosi jau dabar užmegzti ryšius ir kurti savo ateitį Lietuvoje, tačiau viskas priklausys nuo aplinkybių. Jau dabar turiu daug kolegų Lietuvoje iš įvairių universitetų ar kitų organizacijų, su kuriais mielai bendradarbiauju, tačiau susiduriu ir su abejingumu bei šaltumu. Neatmetu galimybės dar kelis metus pasisemti patirties užsienyje ir grįžti į Lietuvą su dar didesniu ryšiu, žinių ir patirties багаžu. Jau dabar esu apkeiliavusi beveik visą Europą ir svajoju pamatyti besivystantį pasaulį. Norėčiau, kad mano darbas turėtų tarptautinę pusę, prisdėtų prie globalių aplinkosaugos problemų sprendimo, būtų iš dalies akademinis, tačiau ir pritaikomas praktikoje.

– **Kaip pasaulinė finansų ir ekonomikos krizė veikia Vengriją?**

– Veikia panašiai, kaip ir kitas Vidurio Europos šalis, tačiau Vengrija yra sudėtingesnėje padėtyje. Jau prieš krizę ekonomika buvo gerokai sulėtėjusi, viešųjų finansų rodikliai buvo prasti. Girdžiu iš kolegų apie atleidimus, įmonių veiklos laikinus stabdymus, sunkumus ieškant darbo. Vengrija kone pirmoji pasiprašė paskolos iš Tarptautinio valiutos fondo. Tačiau mane stebina, kad vengrai neprotestuoja dėl to. Galbūt ta protestų banga jau nusirito su kitokiomis politinėmis aplinkybėmis anksčiau.

– **Ką manai apie www.lietuviams.com svetainę?**

– Labiausiai skaitau interviu su įvairiais žmonėmis, lietuviais, išsibarsčiusiais visame pasaulyje ir su Lietuva susijusiais asmenimis. Man tai labai įdomu. (...) Manychiau, Lietuva turėtų labiau išnaudoti po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius. Tai tikras turtas: tiek turizmo, tiek žinių, tiek įvaizdžio kūrimo, ir ypač verslo prasme. Mes kiekvienas esame ir Lietuvos ambasadorius. Ką siūlyčiau? Norėčiau matyti būtent daugiau bendravimo tarp Lietuvių Bendruomenių užsienyje, tarp Lietuvoje esančių ir užsienyje esančių. Forumo idėja galėtų būti apsvarstyta, kur galbūt lietuvis ar lietuvių kilmės verslininkas galėtų kreiptis koku nors klausimu, ar lietuvių kalbą sumanęs išmokti žmogus galėtų gauti informacijos, ar net keliauti susiruošęs lietuvis į užsienio šalį galėtų rasti toje šalyje esančios Lietuvių Bendruomenės kontaktus. Noriu daugiau tiesioginio bendravimo.

Sutrupinta.

Lietuviams.com

„The Independent”: kultūros sostinė Baltijos užutėkyje

Vilniaus – Europos kultūros sostinės renginiai tebežadina erzelį. Tiek dėl įtarimų korupcija, pasipiktinimo/džiaugsmo dėl „apkarpyto” biudžeto, tiek dėl baimingų klausimų „ką apie mums pasakys kiti?” arba tvirtinimų „nė velnio tie kiti mums nerūpi”.

Rengėjai tvirtina, jog užsieniečiai raginami vykti į Vilnių, apie renginius daug rašoma užsienio spaudoje, o sprendimu apkarpyti renginių biudžetą – piktinamasi. Tačiau sakyti, kad internete – apstu įspūdžių iš Lietuvos ar Vilniaus, neteisinga. Tačiau ten esantys – pakankamai įvairūs. Šįkart – britų žurnalisto Sankha Guha įspūdžiai iš „Europos – kultūros sostinės” renginiams besiruošiančio Vilniaus. Kartais kandūs, o kartais be galo teisingi.

Skambant varpo dūžiams, pranešantiems apie Naujuosius metus, kultūra „persikėlė” iš Liverpulio į Vilnių. Praėjusiais metais Europos kultūros sostinės titulas „pažėrė pasakų dulkių” ant Liverpulio, tačiau naujosios Europos teritorijose tokiam pripažinimui suteikiama didesnė reikšmė. Net ir po 18 nepriklausomybės metų tai yra galimybė dar sykį ištrūkti iš niūraus sovietinės praeities šešėlio. Kultūra – nepriklausomybės talismanas.

Tarptautinio lygio kultūra Lietuvai, regis, – sunki užduotis. Pirmiausia, kiek lietuvių kultūros herojų jūs galite paminėti? Išsyk galiu tik vieną. Nedidelė paieška atskleidžia, jog klasikinis violončelininkas Jascha Heifetz gimęs Vilniuje, toliau tokie gerokai mažiau susiję vardai kaip Leonard Cohen, Bob Dylan, Philip Glass, Sean Penn ir netgi seras John Gielgud – jų visų šeimos kilę iš čia. Beveik visi jie – žydai, o žydai po Antrojo pasaulinio karo turi neblogą priežastį nesijausti lietuviais.

Galbūt dėl tarptautinio garso vardų trūkumo, tik atvykus, kilo įspūdis, kad Vilnius pirmenybę teikia kitų šalių kultūrai. Mano viešbučiui vardą „paskolino” Šekspyras, o kambariams: Dikensas, Džoisas bei Vaildas. Čia telpa ir prancūzai (Ruso), ir rusai (Tolstojus), ir amerikiečiai (Hemingvėjus). Jei viešbutyje ir yra kambarys, pavadintas lietuvių literatūros genijaus vardu, jis gerai paslėptas pastogėje.

Vėliau, vakare, keliauju į vieną populiariausių klubų mieste, kurį man nurodė draugas. Jis vadinasi „Pabo Latino”; varde susijungia angliškai („pub”) ir latino atspalviai. Pagal sumanymą esame Havanoje ant Temzės kranto. Lauke – 4 laipsniai šalčio ir įžengdamas iš apledėju-

sios gatvės gali pajusti ilgesį bet kam, kas susiję su šiluma ir spalva. Bet viskas viduje šiek tiek desperatiška.

Latino DJ programa apima viską nuo beskonybės iki banalumo, nuo Enrique Iglesias iki „Gipsy Kings”. Šokėjai atrodo gana pašėlę, tačiau, regis, labiau siekia sušilti nei išsiskirti iš minios. Nė vienas, atrodo, net nepasivargino mokytis bent pagrindinių salsos žingsnelių. Mačiau ne vieną entuziastingą vyriškį, savo partnerę tiesiog sviedžiantį į baldus. Tai – kaimo diskoteka.

Vilniaus senamiestis – didžiausias Rytų Europoje, bet, palyginti su kitomis Baltijos šalių sostinėmis – Talinu ir Ryga, atrodo mieguistas. Ir nepaisant lietuvių, lenkų, rusų ir žydų kultūrų mišinio, miestas atrodo provincialus. Europos kultūros sostinė dar turi nuveikti daug darbų. Šiais metais numatomi 900 renginių, o kultūros sostinės ženklas (keturpirštė amebą primenanti dėmė) yra visur. Organizatoriai tikisi pritraukti tūkstančius turistų,

Bet mano apsilankymo metu pasigirdo kalbų apie biudžeto apkarpyimą nuo 40 iki 29 mln. litų ir apie netikrumą dėl tokio poelgio poveikio programai. Kol kas akivaizdžiausias projektas – gruzinų dailininko Niko Pirosmani paroda Lietuvos meno muziejuje.

Oficialiame kataloge įvardytas kaip „žinomas” ir „be galo unikalus”, Pirosmanis man – atradimas. Jis buvo primityvizmo dailininkas ir man priminė Chagall. Keturių kambarių ekspozicija nėra itin įspūdinga, palyginti su Klimt parodos Liverpulyje dydžiu, tačiau praleisti valandą čia labai malonu (...).

Puotavimas, atrodo, konstitucinė viso bohemiško rajono, esančio ant mažesniosios iš dviejų upių pakrantės, pareiga. Ženklas ant tilto praneša, kad teritorija, vardu Užupis, yra nepriklausoma respublika. Regis, jis nurodo krūvą tvarkingesnių pastatų, tarp kurių yra ir namų, ir meno centrų ir, tikriausiai svarbiausia, aludė. Ši „republika” turi konstituciją, kurioje – 41 girtas, nesąmonės primenantis punktas. 24-oji taisyklė labai tipiška: „Kiekvienas turi teisę nieko nesuprasti.”

Aludėje, kurioje skamba Cream „Sunshine of Your Love”, aš sutinku Tomą Čepaitį, besiskelbiantį Užupio respublikos užsienio reikalų ministru. Paklaustas, ką jie vadina respublika, Tomas paaiškina: „Respubliką laikau bet kokią žmonių grupę, esančia kartu. Žmonės 73-iajame autobuse Londone yra **Nukelta į 11 psl.**

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings”, „soffits”, „decks”, „gutters”, plokšti ir „shingle” stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

• • • ĮVAIRŪS SKELBIMAI • • •

* **Ieškau darbo** (galiu prižiūrėti vaikus, pabūti su seneliais... ir visi kiti variantai tinkami). Būtų puiku, kad galėčiau atsivesti savo dukrytę. Tel. 708-945-0005.

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį,

ieško darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

Apsilankykite internetinėje svetainėje
www.draugas.org

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 34

– Na, – ji pažvelgė į sūnų ir pamatė, koks jis užaugęs, jau didelis ir gražus „bernas“, ir samprotauja kaip suaugęs.

– Mamyte, tavo batukai taip pat kaukši, kaip tą naktį.

– Kokią naktį? – Vincentai kąsnis įstrigo burnoje.

– Na, kai tu buvai išvažiavus.

– Tai kas gi tada buvo? – ji nuleido šakutę su bryzeliu lašinių atgal į lėkštę.

– Ten kažkas kaukšėjo lygiai taip pat, kaip dabar tavo batai.

Vincentai smilktelėjo širdin, nes vyras apie jokių svečius nepasakojo. Ji įbedė į sūnų akis, o Laimutis porino toliau:

– Aš sakau, kas ten kaukšėjo, o tėtis sako, tu sapnavai, o aš sakau...

– Kas jau ten naktį galėjo vaikščioti, – sąmoningai ignoravo Vincenta, – tai gal tu iš tikrųjų sapnavai?

– Tėtis irgi taip sako, bet aš nemiegojau ir viską girdėjau.

– Tai ką tu girdėjai? – nekantrumu degdama teiravosi mama.

– Aš noriu gerti.

Ji greitai pripylė pilną stiklinę agrastų kompoto ir nerimastingai laukė, kol jis baigs siurbčioti. Taip ir norėjosi suukti: „Greičiau negali?“ – bet tada pokalbis nutrūktų. Todėl ji kantriai, net truputį šypsodamasi žiūrėjo į sūnų ir nerimavo.

– Tai, sakai, naktį kažkas vaikščiojo? – nesulaukusi, kol baigs gerti, tempė už siūlo galo Vincenta, stengdamasi kalbėti kuo ramiau, tartum jai būtų nė motais.

– Vaikščiojo...

Jis siurbčiojo pamažu, neskubiai graibydamas agrastus, ėmė su pirštukais nuo šaukštelio ir dėjo burnon. Vienas išsprūdęs nupuolė žemėn, jis kilstelėjo akis, lyg bijodamas mamos priekaištų, tačiau šį sykį mama pati paėmė, padėjo ant stalo ir, pasakiusi „nieko tokio“, vėl atsisėdo.

– Tai per naktį ir vaikščiojo? Tu, matyt, iš tikrųjų sapnavai, – kiršino sūnų.

– Aš sakau, kad nemiegojau, – suraukė nosį Laimutis, rodė, kad jos abejonės pasiekė tikslą. – Dar kažkas buvo duris į mano kambarį pradaręs, bet aš greitai užsimerkiau.

Vaiko žodžiai lyg karštas yldeginis badė širdį, bet ji valdėsi.

– O paskiau? – sunerimo Vincenta.

– Ką paskiau? – atkartoto sūnus, nenuleisdamas akių nuo pūpsančio ant stalo it karosiuko pūslė agrasto.

Vincenta giliai įkvėpė, palaukė kelias sekundes, tramdydama apmaudą, o paskiau ramiai išspaudė:

– Na, po to, kai uždarė duris, tai kur jie nuėjo?

Jis kurį laiką tylėjo, lūkuriavo ir abejojo – sakyti ar ne. O jei tėtis sužinos, tai gal bus negerai. Jo vaikiška galvelė dar nesuprato tos tragedijos, kuri gali įvykti, jam tiesiog norėjosi įrodyti, kad jis tikrai nesapnavo. Mama turėtų juo tikėti.

– Paskui tėtis, – jis uždėjo pirštą ant agrasto, pažvelgė į mamą, lyg klausdamas, ar galima, – iš-va-žiavo, – ir jis spustelėjo agrastą, o sėklutės išsprūdusios purkštelėjo tiesiai mai ant rankos, – oi!

– Neišdykauk, – nepiktai subarė

Vincenta, – niekur jis nevažiavo, tau pasivaideno.

– Nepasivaideno, nepasivaideno, – užsižiebė Laimutis, pakilo nuo stalo ir, slimpindamas į kambarį, pro ašaras sumurmėjo: – Pats mačiau. Pribėgau prie lango, o tėtis sėdo į mašiną ir išvažiavo.

– Na, gerai gerai, tikiu, kad tu nemiegojai. O tėtis buvo vienas? – jau švelnesniu balsu teiravosi Vincenta.

– Nežinau, aš labai norėjau miego, tik mačiau, kad tėtis sėdo į mašiną ir išvažiavo.

– Tai sakai, taip pat kaukšėjo žingsniai, kaip ir mano?

– Aš jau pavargau. Nenoriu. Žinai, mamyte, šiandien darželyje...

Bet ji jau negirdėjo, ką jis pasakoję, niekas jai neegzistavo. Ji stovėjo vidury kambario, o atminty išplaukė pokalbis su drauge Aukse. „Žiedai ausyse“, – išgirdo žodžius, pamatė jos nustebusį veidą. Augant pykčiui, garsiai ištarė: „O Viešpatie!“

Sūnus, pakreipęs galvą, priėjo prie mamos.

– Mamyte, tu man kažką sakei?

– Nieko, nieko, Laimuti, neskiau, eik, pažaisk, aš noriu truputį pailsėti, – ir įėjusi į savo kambarį uždarė duris.

Taigi ta kūtvėla – taip! – irgi su „rinkėm“ buvo. „Labas“, ak tu, prakeiktoji, aborto liekana, – ji traukė pačius šlykščiausius žodžius iš apkerpėjusių atminties užkaborių. Tai ji važiavo į Veisiejus. Vincenta viską išivaizdavo: kaip jie irstosi laiveliu, kaip nuogi maudosi, kaip jis ją glamonėja, bučiuoja, mylisi. Klaikus, šiurpus, nepažįstamas pasibjaurėjimas per smelkė ją iš vidaus ir išorės. Ji netilpo savyje, nervingai vaikščiojo po kambarį, kraujas mušė į galvą, alsuoti darėsi sunku, ji pravėrė langą ir žiūrėjo į sodą nieko nematančiomis akimis. Ten mat kitaip, gardžiau. Dar neužteko, dar į namus. Na ką gi, jos nėra, ko čia snaust. Nesunku suvilioti vyriškį, jeigu užpakaly ugnis kūrenas, juolab kad Augustinas jai idealiai tinka, kaipgis... Vaiką? Tokioms neužtaisys, tokios kurvekšnės moka saugotis. Štai kodėl prazyliojo pro šalį lyg vapsva su įkišta į subinę smilga. Na, palauk, prakeikta cypdavatke, palauk. Berutuliodama mintis, ji vėl prisiminė Augustiną. Kiek laiko nesiteikia vakarais net paglostyti, prisiglausti, ką jau ten myluotis. Būdamo, pagautas beatodairiškos aistros užklos ją, uždegs šiurpinančia ugnimi, o ji savo ruožtu apglėbs jo kūno alkį. O dabar? Pakšteli į skruostą, išjungia lempą, po to ramiai nusisuka ir susirango po savo antklode, o ir mylintis neliko ankstesnio įkarščio, aitrumo. Vis pavargęs, skaudama galva, dėl kokio menkniekio susinervina, o paklausus, kur taip ilgai užtrukęs, akis pabalina, plyksteli kaip žaibas, pykčiu prasižioja: „Ką, ar aš koks lakūdra?“ Aš, kvėša, nuolaidžiavau, raminau, slopinau išliepsnojančią gaisrą, vis maniau dėl rūpesčių, dėl darbo susigraužęs, nusivargęs. Mat koks vargšelis! Štai ko sulaukiau. Ji jautėsi taip, lyg ant jų gyvenimo paveikslo būtų kas tėsęs saują purvo.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

JAV LIETUVIŲ KULTŪRINIO PAVELDO IŠSAUGOJIMO...

Atkelta iš 4 psl.

Amerikos lietuvių organizacinė ir kūrybinė istorija yra sukaupta mūsų archyvuose. Šiuo metu yra du pagrindiniai archyvai:

Pasaulio lietuvių archyvas — dabar Lituanistikos studijų ir tyrimo centro priežiūroje Jaunimo centre, Chicagoje.

Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA) Putname, Connecticut.

Abu šie archyvai yra sukaupę milžiniškus lietuviškų organizacijų Amerikoje veiklos, išėjimų spaudos ir kultūrinės veiklos fondus. Jais pasinaudoti atvyksta kas metai po keletą mokslininkų iš Lietuvos, kurie ruošia akademines studijas ar žada leisti knygas apie Amerikos lietuvių, jų gyvenimo istoriją, kūrybą ir reikšmę Lietuvos valstybingumui. Toliau tuos archyvus kataloguojant, juos administruojant ir tinkamai išlaikant reikia mūsų JAV Lietuvių Bendruomenės (LB), Lietuvių Fondo (LF) ir LR Kultūros ministerijos nuolatinės paramos. Reikia sumokėti nuomas, administracijos išlaidas ir išlaikyti profesionalių archyvistų kadrus, kad šie archyvai galėtų išlaikyti tinkamą katalogavimo ir aptarnavimo lygį.

Šiuo metu nei LB, nei LF neiskiria pakankamai dėmesio šiems archyvams išlaikyti. Archyvai išsi-

laiko iš pajamų nuo jų sukaupėtų fondų ir LF kasmetinių paskyrimų. Užtikrint archyvų ilgalaikę ateitį reikia imtis šių veiksmų:

Sudaryti ilgalaikę Amerikos lietuvių archyvų išlaikymo programą.

Raginti lietuvių religines ir pasauliečių organizacijas perkelti savo archyvus ir kultūriškai bei istoriškai reikšmingą turtą į Pasaulio lietuvių archyvą Chicagoje arba ALKA Putname. Tai turi būti daroma dar prieš bažnyčių ar organizacijų uždarymą, kada dar yra žmonių, kurie tą turtą pažįsta ir jį vertina.

JAV LB ir LF turi kreipti didesnę dėmesį į Amerikos lietuvių archyvų išlaikymą.

JAV LB per PLB ir LR Seimo komisiją turėtų kelti Amerikos lietuvių archyvų išlaikymo klausimą ir siekti finansinės paramos iš Lietuvos Respublikos archyvams tvarkyti ir juos išlaikyti. Tai yra dalis Lietuvos istorijos ir archyvinis jos turtas.

Amerikos lietuvių kultūrinio paveldo išsaugojimas yra vienas iš svarbiausių mūsų šiuolaikinių uždavinių. Šiuo metu JAV LB Kultūros taryba skiria daug dėmesio būtent šiam klausimui.

Pranešimas buvo skaitytas praejusiam JAV LB Tarybos suvažiavime Bostone 2008 m. rugsėjo mėn.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

ŽVILGSNIS Į LIETUVĄ PRO MEDŽIŲ ŠAKAS

Čiurlionio galerijoje *Jaunimo centre penktadienį, vasario 6 d. 7:30 val. v. atidaroma gerai čikagiečiams pažįstamo fotografo Jono Tamulaičio šeštoji asmeninė paroda „Pro šakas...”*

J. Tamulaitis rimčiau fotografija susidomėjo 1978 metais, pradėjęs fotografuoti skautų stovyklų akimirkas. Nuo 1980-ųjų atsidėjo vien fotografijai. Jo nuotraukos – dokumentinės, fotoreportažinės. Jam įdomu sustabdyti akimirką, asmenį įamžinti tokį, koks jis yra tą sekundę, be jokių padailinimų ar fotomeninių bandymų. Pagrindinis jo tikslas – įamžinti konkretų įvykį, sustabdyti akimirką istorijai.

Prieš parodos atidarymą pakalbino Jono Tamulaitį.

Jonas Tamulaitis

– Tai jau šeštoji Jūsų asmeninė fotografijos paroda, o ar esate dalyvavęs bendrose parodose?

– Gal tik kartą LR Generalinio konsulato Čikagoje prašymu ruošėme parodą „Čikagos lietuviai” Mexico miesto bibliotekoje. Ši paroda buvo iškabinta dviem savaitėm, tačiau išbuvo ten visą mėnesį.

– Iš kur vieną dieną gimė noras fotografuoti?

– Nežinau (juokiasi). Dar mokantis gimnazijoje tėvai nupirko fotoaparata, nebuvo kur dėtis, tad pradėjau „pekiotis”.

– Ką labiausiai mėgstate fotografuoti?

– Ką fotografuoti – nėra skirtumo, nors man asmeniškai labiausiai patinka fotografuoti gamtą. Tačiau iš visų nuotraukų, ką esu padaręs, 90 proc. jų – žmonių nuotraukos.

– Kodėl?
– Reikėjo gyventi.

– Tai Jūs iš fotografijos užsidirbdavote duoną?

– Tiksliai atsakyti į šį klausimą sunku. Iš vienos pusės – mėgau fotografuoti, tačiau pastaruoju metu tai buvo ir mano pragyvenimo šaltinis.

– Esate studijavęs fotografiją?

– Ne, nesu baigęs jokių fotografijos mokslų.

– Kaip suprantu, mokėtės savarankiškai?

– Be abejo, kai pradedi fotografuoti, pradedi domėtis ir kitų fotografų darbais. Pamatai vieno kito fotografijas, pradedi lyginti, žiūrėti. Skaitai įvairiausių žurnalus, knygas, vartai fotoalbumus. Tai – taip pat mokslas.

– Kas iš fotografų Jums turėjo didžiausią įtaką?

– Tokių, kurie man būtų padarę ypatingą įtaką, – neturiu. Netoli manęs gyvena fotomenininkas Algimantas Kezys. Tačiau jo fotografija yra visiškai kitokia. Su juo pabendraujame. Lietuvoje taip pat turiu nemažai pažįstamų fotografų, su kuriais taip pat bendrauju.

– Kaip vertinate Lietuvos fotomenininkus?

– Manau, kad Lietuvos fotomenininkai gerai žinomi, ypač Europoje. Mes ne taip dažnai jų pavardes girdime gyvendami čia, tačiau galiu tikrai pasakyti, kad Lietuvoje yra gerai dirbančių fotomenininkų. Ir ne tik dirbančių, bet ir ieškančių, bandančių kažką naujo, pvz., sujungti fotografiją su tapyba, grafika. Tą daro Rimantas Dichavičius. Ir, manau, labai neblogai daro. Jo darbai Europoje tikrai gerai žinomi.

– Kaip Jūs pamatote, ką fotografuoti, o gal fotografuojate viską iš eilės?

– Man viešint Lietuvoje buvo toks atsitikimas. Einu su giminaitė per mišką. Pamiškėje – laukas, o ten – medis auga. Aš tą medį nufotografavau. Kai padariau nuotrauką ir jai parodžiau, pažiūrėjo ir sako: „Tai kur tu tą medį tokį gražų rada?” Ji pro tą medį kasdien praeidavo ir nepastebėdavo jo grožio. Tad tikrai nežinau, kaip išeina. Fotografuoti ir tiek.

– Tai akis yra išmiklinta?
– Akis savaime „atranda” ką įamžinti. Tiesa, kartais padarius nuotrauką esi nepatenkintas vaizdu – tada vėl eini ieškoti.

– Kokios nuotraukos – spalvotos ar juodai-baltos – Jums asmeniškai patinka ?

– Ir vienos, ir kitos turi savo pliusų ir minusų. Su spalvota nuotrauka niekada nepadarysi to, ką gali padaryti su juodai-balta ir atvirkščiai. Yra atvejų, kai spalvota nuotrauka žymiai geriau atrodo, o kartais mieliau žiūrisi juodai-balta.

– Ar galite įvardinti, kada kokia nuotrauka geriau atrodo?

– Spalvota nuotrauka geresnė tada, kai spalvos „padedą” nuotraukai. Pvz., gražus saulėlydis. Tokiai nuotraukai spalvos padės parodyti saulėlydžio grožį, juodai-baltoje nuotraukoje tuo atveju matysis tik šviesos perėjimai. Bet fotografuojant dangoraižį – juodai-balta nuotrauka išeitų geresnė.

Esu daręs medžių nuotraukas, kur taip pat juodai balta nuotrauka, mano nuomone, geresnė.

– Nors sakėte, kad labiausiai mėgstate fotografuoti gamtą, tačiau daugiausia iš nuotraukų žvelgia žmonės. Ar lengva juos fotografuoti?

– Žmones yra labai sunku foto-

grafuoti. Kažkada juokaudamas pasakiau, kad reikėtų padaryti fotoparodą „Užsimerkę žmonės”. Mat turiu daugybę nuotraukų, kuriuose įamžinti užsimerkę žmonės. Ir nieko negali padaryti – fotografuojant žmogus mirkteli ir viskas.

– Tikriausia, žmones apakina šviesa?

– Ne, šviesa būna jau po to, kai nuspaudi mygtuką. Žmogus tiesiog sumirksi, o tu pataikai tą mirksnį nufotografuoti.

– Gal tikrai įdomi paroda būtų?

– Po tokios parodos gali ir draugus prarasti (juokiasi).

– Kokios Jūsų parodos vyko Lietuvoje?

– Pirmoji mano paroda Lietuvoje apie Amerikos lietuvius buvo suorganizuota 1993 m. Kitą parodą LR generalinis konsulatą Čikagoje buvo paprašęs suruošti per „Vilniaus dienas 2001” Vilniaus Rotušėje. Tai turėjo būti A. Kezio ir mano paroda, bet Algimantas dėl įvykių Amerikoje (rugsėjo 11-oji) negalėjo tuo laiku atskristi į Lietuvą, tad likau vienas. Paroda buvo pasisekusi. Po mano parodos parodą ten pat suruošė ir A. Kezys, vargais negalais atskridęs į Lietuvą.

– Kur lengviau suruošti parodą?

– Lietuvoje suruošti parodą yra šiek tiek lengviau – nuveži darbus, ir jie sukabina. Čia reikia viską pačiam daryti. Bet tai yra suprantama – mū-

sų čia mažiau ir niekas neateis ir užtave nepadarys. Tačiau galiu pasakyti, kad mes parodas padarome ne blogesnes nei Lietuvoje.

– Pakalbėkime apie penktadienį atsidarančią Jūsų parodą. Ji daugiausia apie medžius. Kas Jums yra medis?

– Medis mane traukia visą laiką. Ar tai būtų medžio skulptūra, ar tiesiog augantis medis – jis dvelkia šiluma. Nuo keramikos, stiklo sklin-da šaltis.

Iš tiesų aš net negalvojau ruošti šios parodos, tačiau Skirmantė Miglinienė, pamačiusi keletą nuotraukų, pasakė, kad turiu būtinai padaryti parodą. Nuo to viskas ir prasidėjo. Vis dėlto ši paroda nėra vien apie medžius. Čia žiūrovai pamatys ir Lietuvos vaizdų.

Noras parodyti Lietuvos miestelių, jos pastatų nuotraukas gimė po paskutinės parodos, kur žiūrovai išsakė norą pamatyti parodą apie Lietuvą. Tad ir gavosi tokia jungtis – „Pro šakas...” – te žiūrovas pasižiūri į Lietuvą pro medžių šakas.

– O ką Jūs fotografuojate Lietuvoje?

– Kaip atėjęs žiūrovas pamatys parodoje – patinka fotografuoti Lietuvos gamtą. Ir ne tik. Lietuvoje daug dirbinių iš medžio – skulptūrėlių, kryžių. Tokių mielų, kurie taip pat traukia mano akį. Tad parodos nuotraukose – medžių šakos, įvairiausios medžio skulptūrėlės, drožiniai, miško vaizdai. O pro medžių šakas galime pažvelgti ir į Lietuvos miestelių bei juose esančių pastatų nuotraukas.

Skulptūros Užvenčio dvaro sodyboje.

Jono Tamulaičio nuotr.

Niekada nefotografuoju architektūrinio paminklo kaip paminklo. Mane turi kažkas patraukti, aš turiu rasti kažkokią detalę, kuri mane sužavėtų.

– **Kaip Jūs dirbate – pagal tvarkaraštį, ar nuo nuotaikos priklauso?**

– Daug kas priklauso nuo oro arba nuo vietovės. Nuvažiuoji, kur niekada nesi buvęs, pamatai gražų vaizdą – norisi jį įamžinti. Būna, kai po gamtos išdaigų važiuoji specialiai fotografuoti. Arba štai, atsibundi, žvilgt pro langą – medžiai gražiai apsnigti. Kaip nefotografuosi?

– **Kaip šeima žiūri į Jūsų pomėgį?**

– Tikriausiai žmona patenkinta, kad palieku ją ramybėje (juokiasi). Iš tiesų, sunku pasakyti, kaip mano artimieji vertina mano darbus. Aš dėkingas žmonai už supratimą. Ji niekada nieko nesako, kai vakarais ar savaitgaliais nebūnu namuose.

– **Be fotografavimo Jūs jau ne pirmi metai darbuojatės Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC). Ką Jūs ten veikiate?**

– Mane prikalbino tvarkyti S. Budrio fotoarchyvą. Kai į Lietuvą išsikėlė Vytautas Maželis, LTSC gavo dalį jo archyvų. Iš tikro tai buvo sumestos į dėžę nuotraukos. Šiuo metu beveik visą tą medžiagą esu sutvarkęs, išrūšiaavęs. Tad jau galima pamatyti archyve esančias V. Maželio nuotraukas.

Turime ir kitų fotografų archyvinę medžiagą. Kai atėjau dirbti, radau prieš penketą metų atsiųstus vokus, kurie gulėjo neatplėšti. Juose esančią medžiagą taip pat reikėjo sutvarkyti. Vietos, kaip ir visiems, trūksta, bet po truputį tvarkomės. Dar yra keletas netvarkytų archyvų, bet, manau, kad ir jiems ateis laikas.

– **O kaip Jūs gaunate archyvinę medžiagą?**

– Daug medžiagos gauname iš JAV gyvenusių fotografų šeimų. Daugiausia jie atsiunčia negatyvus, ka-

dangi nenori jų laikyti savo namuose. Gaila tik, kad ši medžiaga, ypač didelio formato negatyvai, buvo netinkamai laikomi ir daugelis jų yra negrižtamai sugadinti. Juos paėmus į rankas, jie tiesiog sutrupa.

– **O kokių amžinybėn išėjusių fotografų archyvus saugote?**

– Visų išvardyti negalėčiau. Yra Vaclovo Noreikos, ypač daug turime jo negatyvų (nuotraukų mažiau). Taip pat Mažeikos, kaip minėjau, V. Maželio ir kitų fotografų.

– **Ar archyve yra pirmųjų emigrantų nuotraukų?**

– Nuotraukų yra. Įdomu, kad turime didelio formato nuotraukų, tačiau tų laikų negatyvų neturime. Buvau atradęs vieną Dariaus ir Girėno nuotraukos negatyvą – tos populiaros nuotraukos, kur jiedu nusifotografavę prie lėktuvo. Deja, pusė negatyvų yra sugadinta – daug jų buvo sušlapę arba sunaikinti šilumos bei saulės spindulių.

– **Tad archyve turite neįkainuojamą turtą?**

– Taip. Turime tikrai gerų nuotraukų. Naudojant archyvinę medžiagą buvo suruošta ne viena paroda. Turime nemažai istorinių nuotraukų. Jose – įvairiausių suvažiavimų, pokylių akimirkos. Aišku, jos pageltusios, tačiau dar galima įžvelgti jose įamžintas akimirkas.

Tikrai archyve turime nuotraukų, kurių Lietuvoje nėra. Tad džiaugiamės tuo, ką mes čia turime. Be nuotraukų turime ir daug filmų. Pvz., turime filmą apie Jaunimo centro statybą.

Mūsų laukia dar daug darbo, nes kai kurie filmai net nežiūrėti, nežinia, kas juose įamžinta, mat kažkada užklijuoti užrašai yra nukritę. Tad darbo tikrai netrūksta.

– **Ačiū už pokalbį. Sėkmingų Jums darbų LTSC archyvuose ir geros parodos.**

Kalbino **Laima Apanavičienė**

„The Independent“

Atkelta iš 8 psl. respublika.” Bekalbant apie kultūros sostinės iniciatyvas, „ministras” tvirtina, kad „jiems rūpi tik pinigai. Tai – per daug oficialu ir biurokratiška. Niekada neinu pas juos. Jų net nesuprantu.”

Jų meno centre aš apžiūriu „atsimetėlių” meną. Čia – rastafario su suktine paveikslas, iš plastilino pagaminta tėvų Kalėdų skulptūrinė kompozicija, besisukanti ant plokštelės. Remdamasis respublikos konstitucijos dvasia, pasinaudoju savo teise nieko nesuprasti.

(..) Šiuolaikinio meno centre, nuostabioje sovietiniame pastate įsikūrusioje parodų erdvėje, rengiamasi kitam kultūros sostinės renginiui, pavadintam „Bendrasis kodas: 5 žemynai, 10 bienalių, 20 artistų”. Jis sukviečia menininkus iš viso pasaulio.

Likus savaitei iki atidarymo, išskyrus baltas galerijos erdves, pamatyti beveik nėra ką. Bet ore tvyro susijaudinimas ir laukimas. Viename kambaryje technikai stato namą, ant kitos sienos vietiniai meno studentai kuria freską, įkvėptą sovietų eros propagandos meno; rūsyje sutinku Kate Rohfe iš Melburno Australijoje, apsuptą veltinio, poliesterio putų, klijų tūtelių bei blizgučių. Ji klijuoja mažyčius miško gyvūnus instaliacijai, kurią ji apibūdina kaip „psichodelinį gamtos istorijos muziejų”.

Nors ji iš Melbourne, Kate paaiškina, kad įkvėpimo gauna iš miesto, kuriame yra. „Aš domiuosi baroko architektūra, be to – Lietuvos pagoniškąja istorija bei pagarbos gamtai tradicijomis”. Ir tai – neprastas rezultatas mieguistam Baltijos užutėkiui.

„The Independent“

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

A † A APOL VARNELIS (APOLINARAS VARNILAVIČIUS)

Mirė 2008 m. gruodžio 3 d.

Gimė 1909 m. kovo 16 d. Tryškiuose, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnūs Edmund ir Don, 4 anūkės ir 7 proanūkiai bei kiti artimieji.

A. a. Apolinaras buvo vyras a. a. Jadvygos.

Lietuvoje baigė Technikos institutą ir įsigijo inžinieriaus specialybę. 1949 m. balandžio mėn. su žmona Jadvyga ir šeima atvyko į JAV. Gyveno Dowagiac, Michigan ir dirbo Rudy Manufacturing inžinieriumi, kol 1976 m. išėjo į pensiją.

Nuliūdusi šeima

A † A ALBINAS MICKUS 1914–2009

2009 m. sausio 16 d. mirė mano vyras.

Albinas gimė 1914 m. rugpjūčio 25 d. Leskavos km., Vilkaviškio apskrityje.

Amerikoje išgyveno 65 metus. Čikagoje – 45 m., St. Petersburg Floridoje – 20 metų.

Urna su pelenais bus laidojama Petrašiūnų kapinėse, prie anksčiau mirusių tėvų.

Žmona Vanda

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

\$500 Joseph Materas, Oak Park (viso \$18,415.24); Vytas Miselis, Monroeville, PA (viso \$1,200).

\$400 Jūros Šaulių kuopa Klaipėda, per Joseph Mikulį, Westchester, IL (viso \$5,600).

\$200 Kęstutis Černis, West Bloomfield, MI (viso \$1,150), Eduard ir Donna Laukys, Northport, NY (viso \$650); Lietuvių Tauragės klubas, per Stasę Rudokas, Chicago, IL (viso \$1.750).

\$100 Brighton Parko apylinkės valdyba, per S. Daulienę, Chicago, IL (viso \$200); Birutė Cipliauskaitė, Madison WI (viso \$200); Vytautas Grauzinis, Elgin, IL (viso \$1,070); Albert ir Gražina Karvelis, Naperville, IL (viso \$300); Ona Matusaitienė, Yarmouthport, MA (viso \$400); Lilė ir Val Ramoniai, Lemont, IL (viso \$1,320).

\$50 Augustas ir Emilija Pretkeliai, Chicago, IL (viso \$425); Irena Raulinaitienė, Glendale, CA (viso \$200); Jonas Spurgis, Chicago, IL (viso \$100); Julius Staniškis, Macedonia, OH (viso \$100); Vytautas Urbonas, Valparaiso, IN (viso \$100).

\$30 Joana Danilevičienė, Chicago, IL (viso \$110); Algirdas ir Amanda Mulioliai, Euclid, OH (viso \$630); Vita Neverauskas, Sterling Hts, MI.

\$25 Raimundas Kiršteinas, Rochester, NY (viso \$225); Vitas ir Cyntia Paškauskas, Chicago, IL; Vidmantas Raišys, Mercer Island, WA (viso \$525).

\$15 Vladas ir Stefanija Vasikauskas, Saint Petersburg, FL (viso \$95).

\$4 Richard Urnežis, Mokena, IL (viso \$30).

Pagerbdami **a. a. Antaninos Galinaitienės** atminimą, Lietuvos Partizanų Globos fondui aukojo:

\$20 Loreta Kynas, S. Pasadena, FL (viso \$190); Elena Krasauskienė, S. Pasadena, FL (viso \$430); Irena ir Eugenijus Slavinskai, St. Petersburg, FL (viso \$550).

Kęstučio ir Mildos Mikėnų, Los Angeles, CA, 50-ies metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, Vita ir Victor Memėnai, Bloomfield, MI, LPG fondui aukojo \$50 (viso \$450).

LPG fondas reiškia nuoširdžią užuojautą **a. a. Antaninos Galinaitienės** šeimai bei artimiesiems ir dėkoja už aukas.

Taip pat širdingai dėkojame visiems aukojusiems Lietuvos Partizanų Globos fondui.

Lietuvos Partizanų Globos fondas
2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

Apsilankykite www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Lemonto Socialinių reikalų** skyrius vasario 4 d., trečiadienį, 2 val. p. p. bus rodomas Balio Sruogos romano motyvais sukurtas meninis filmas „Dievų miškas“. Filmo trukmė 2 valandos. Maloniai kviečiame. Filmus laikinai rodome Socialinių reikalų skyriaus patalpoje, ne Lietuvių dailės muziejuje.

◆**Sekmadienį, vasario 8 d., 12 val. p. p.** Jaunimo centro kavinėje dr. Linas Sidrys kalbės tema „Naujosios akių ligų gydymo“. Po paskaitos prelegentas atsakys į klausimus. „Kuni-gaikščių užėiga“ vaišins pietumis.

◆**Vasario 13 d., penktadienį, 7 val. v.** PLC Bočių menėje vyks pokalbių ir diskusijų vakaras „Meilės himnas“, remiantis ir aptariant Naujojo Testamento Pirmojo laiško korintiečiams 13-ą skyrių. Vakarą ves tėvas Antanas Saulaitis, SJ drauge su svečiu, liuteronų kunigu Valdu Aušra. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

◆**Jaunimo centro kavinėje vasario 16 d., pirmadienį, 6 val. v.** įvyks tradicinis Vasario 16-osios minėjimas. Kalbės Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė. Bus meninė programa ir vaišės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆**Mažosios Lietuvos lietuvių** draugija Čikagoje vasario 21 d., šeštadienį, 6 val. v. maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį“ Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Meninę programą atliks Nijolė Penikaitė, Algimantas Barniškis ir trombonistas Zenonas Petrošius. Šokiams gros A. Barniškis. Vietas užsisakyti tel.: 630-247-2150 (Romas Kasparaitis).

◆**Vasario 28 d., šeštadienį 3:30 val. p.p.** vyks Ateitininkų Šalpos fondo narių metinis suvažiavimas. Pasi-baigus suvažiavimui 6 val. v. vyks metinė vakarienė Ateitininkų namuose, Lemont, IL.

◆**Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijos Šv. Rašto būrelis visus kviečia į pažintinę „Kelionę su šventuoju apaštalu Pauliumi“. Visi, norintys daugiau sužinoti apie Pauliaus išpūdingą apaštališkąją misiją bei susipažinti su jo įvairiapusiška asmenybe, maloniai kviečiami į teminius vakarus PLC Bočių menėje. Pirmasis toks vakaras bus rengiamas kovo 3 d., antradienį, nuo 6:30 val. v. iki 8 val. v. Antrasis vakaras vyks tuo pačiu laiku kovo 10 d., antradienį.

◆**Pianistų Sonatos ir Roko Zubovų** fortepijoninės muzikos koncertas įvyks kovo 6 d. 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Maloniai kviečiame.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Vasario 7 d., šeštadienį, 7:30 val. v.** kviečiame į pianisto Gabrieliaus Alekno koncertą New York Adelphi universitete „Performing Arts“ centre (1 South Ave., Garden City, NY). Bilietai kaina 15 dol., studentams ir pensininkams taikomos nuolaidos. Programoje L. Beethoven, J. Kačinsko kūriniai. Daugiau apie G. Alekno pasirodymą tinklalapyje: <http://aupac.adelphi.edu/season.php>

◆**Vasario 16-osios minėjimas Los Angeles** įvyks vasario 8 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpoje, 2718 St. George St., Los Angeles, CA. Programoje: 10:15 val. r. – vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. – iškilmingos šv. Mišios; 12 val. p. p. – iškilmingas minėjimas ir meninė programa. JAV LB Vakarų apygardos valdyba ir Los Angeles apylinkės valdyba kviečia visus atvykimu ir auka prisidėti prie lietuvių stiprinimo išeivijoje.

◆**Amerikos lietuvių susivienijimo** Merrimack Valley apylinkė (Chapter of American Lithuanian Council, Inc.) kviečia į Lietuvos 91-ųjų Nepriklausomybės metinių minėjimą, kuris įvyks vasario 15 d., sekmadienį, Corpus Christi bažnyčioje (Essex ir Union gatvių sankryžoje) Lawrence, MA. Po 11 val. r. šv. Mišių (dviem kalbom) 12 val. p. p. parapijos salėje (Common gatvėje) vyks priėmimas, bus surengti lietuviški pietūs. Taip pat rodysime filmą, gros muzika, kurią atliks saksofonistas iš Kau-no Liutauras Janušaitis, skambės dainos ir kt. Papildoma informacija ir bilietai užsakymas – tel.: 978-685-4478 (Jonas Stundžia).

◆**Vasario 16-osios minėjimas Boston, MA** vyks vasario 22 d. 1:30 val. p. p. Lietuvių piliečių klube (368 W. Broadway, S. Boston, MA). Iškilmingąją dalį pristatys Bostono lituanistinė mokykla. Pagrindinis prelegentas NATO generolas Arvydas Po-cius. Programoje: Norberto Linger-taičio režisuotas spektaklis „Lietuvos istorijos puslapių vartymas“ (spektaklio ištraukas parinko R. Girniu-vienė, Z. Krukoniėnė, B. Šležienė). Dėl papildomos informacijos rašykite JAV LB Bostono apylinkės pirmininkei el. paštu rimagirnius@hotmail.com.

◆**Vasario 16-osios minėjimą New York** Apreiškimo parapijoje šiemet organizuojame vasario 22 d., sekmadienį. Tuoj po 10 val. r. šv. Mišių žemutinėje salėje vaišinsimės užkandžiais ir kava, o vėliau Mt. Carmel parapijos salėje (keli kvartalai nuo Apreiškimo bažnyčios) vyks oficiali šventės dalis. Papildoma informacija el. paštu: amberwings@mac.com.

Lietuvos vardo tūkstantmečio koncertas: „Dainava“ ir Zubovų duetas

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ bei Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Lietuvos tūkstantmečiui bei nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti visus kviečia į koncertą „Gratulationes Lithuaniae“ – kovo 8 d. 3 val. p. p. Harris teatre (205 E. Randolph Drive). Koncerte skambės Čiurlionio, Martinaičio, Sasnausko, Beethoven ir Brams kūriniai, kuriuos drauge su

„Dainava“ atliks pianistai iš Vilniaus Sonata ir Rokas Zubovai. Pagrindine renginio puošmena taps specialiai šiam koncertui kompozitorės Nijolės Sinkevičiūtės sukurtos „Lietuviškos siuitos“ premjera. Bilietai ieškokite Harris teatro bilietai kasoje 312-334-7777 ir lietuviškose parduotuvėse.

Daugiau informacijos:
www.harristheaterchicago.org
ir **www.dainava.us**.

Pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas vyks sekmadienį, vasario 15 d.

Minėjime dalyvauja JAV Valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos kraštų skyriaus direktorius **Alan Meltzer**. Jis JAV ambasadoje Maskvoje dirbo specialiu patarėju Rusijos politikos ir tikėjimo laisvės klausimais.

Minėjimas vyks Maria gimnazijos auditorijoje, Marquette Park. Pradžią 1 val. p. p.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Pasaulio lietuvių jaunimo (PLJ) XIII kongresas vyks 2009 m. gruodžio 22 – 26 dienomis Buenos Aires, Argentina, 2009 m. gruodžio 27 – 2010 m. sausio 3 dienomis Montevideo, Urugvajuje ir 2010 m. sausio 3 – 7 dienomis Sao Paulo, Brazilijoje. Daugiau informacijos – www.kongresas.org
Nuotraukoje: XIII PLJ kongreso ruošos komiteto nariai (iš kairės): Veronika Kavaliauskaitė (finansai), Marisa Leonavičienė (pirmininkė), Juan Ignacio Kalvelis (PLJS valdybos narys). Rūtos Rusinienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
**Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus po 100 dol. „Draugo“ leidybai paremti paaukojo: Nijolė Bražėnas-Paronetto, Sparkill, NY; Victor Lapatinskas, Seattle, WA; **75 dol.** Viktorija Saulys, Lemont, IL. **Po 50 dol. auکوjo:** Peter Sirusas, Garrison, NY; Ethel Radzius, Chicago, IL; Walter Barkauskas, Whitestone, NY; V. Kupcikevičius, Oak Lawn, IL; Tomas Marchertas, Chicago, IL; Peter V. Sirusas, Garrison, NY; Robert J. Maciunas, Chagrin Falls, OH; Dalia M. Tallat-Kelpsa, Palos Heights, IL; Donata Z. Grajauskas, Daytona Beach, FL. Nuoširdžiai dėkojame už aukas „Draugo“ leidybai palengvinti.

Msgr. Ignas Urbonas, gyvenantis **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsuntė mums 150 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Joan A. Stoskus, gyvenanti **Palos Park, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 100 dol. auką laikraščiui paremti. Ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.